

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Ece Ayhan Çağlar Anlatıyor

Ece Ayhan

ECE AYHAN ÇAĞLAR ANLATIYOR

Ece Ayhan

Hazırlayan: Eren Barış

*dipnot

ECE AYHAN

ECE AYHAN ÇAĞLAR ANLATIYOR

***dipnot** yayınları

Ece Ayhan Çağlar Anlatıyor

© Dipnot Yayınları, 2012

Bu kitabın Türkçe yayın hakları Dipnot Yayınları'na aittir.

■

Dipnot Yayınları 137

ISBN: 978-605-4412-49-5

1. Baskı, 2012/Ankara

■

Editör: Yavuz Yıldırım-Eren Barış

Kapak Tasarımı: Barış Çetinkol

Fotoğraflar: Doğan Kemancı

Düzeltili: Tuba Emiroğlu

■

Baskı Öncesi Hazırlık: Dipnot Bas. Yay. Ltd. Şti.

Baskı: Mattek Matbaacılık Bas. Yay. Tan. Tic. San. Ltd. Şti.

Adakale Sok. No 32/27 Kızılay/Ankara

Tel: (0 312) 433 23 10

■

Dipnot Yayınları

Selânik Cad. No. 82/24 Kızılay / Ankara

Tel: (0 312) 419 29 32 / Faks: (0 312) 419 25 32

e-posta: dipnotkitabevi@yahoo.com

Ece Ayhan

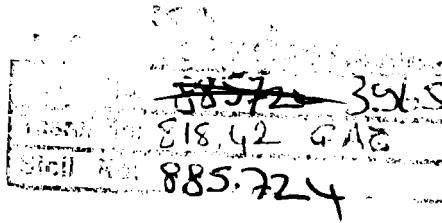
Ece Ayhan Çağlar Anlatıyor

Ece Ayhan ile Özcan Yalım'ın

Ece Ayhan'ın Yaşamı Üzerine (1982) Konuşmaları

Hazırlayan

Eren Barış

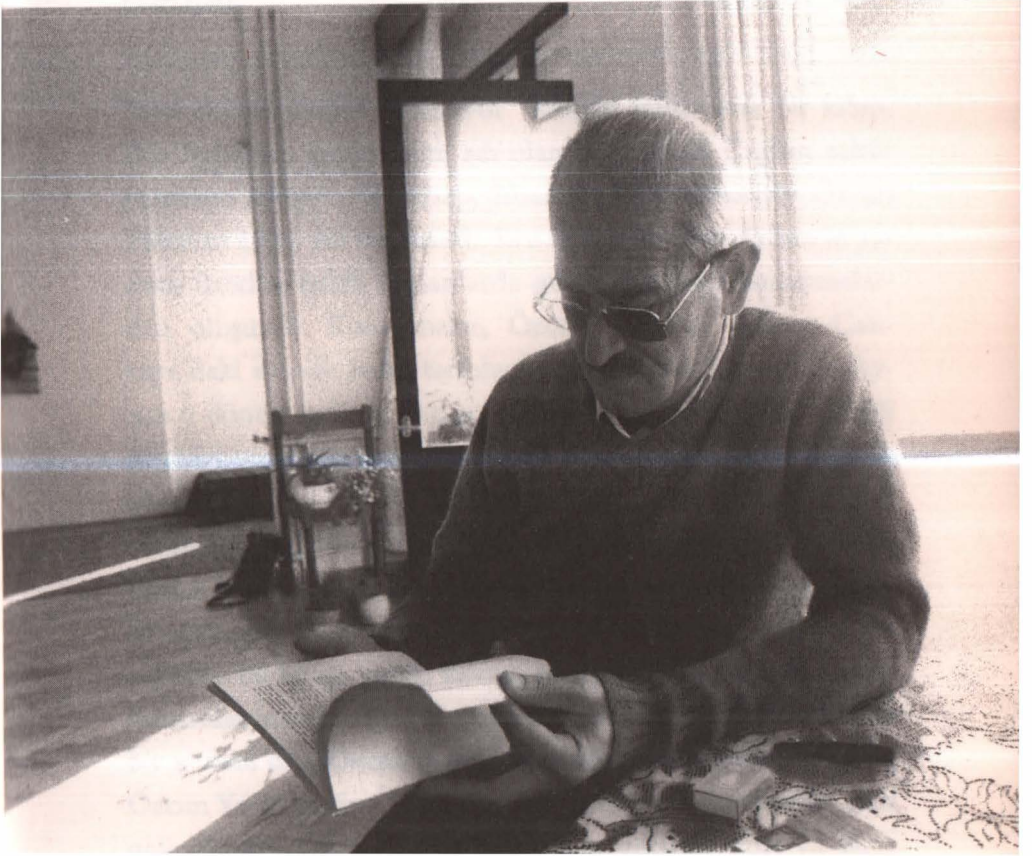
* dipnot yayınları

Özcan Yalım: Tam adı Özcan Oğuz Yalım. 19 Eylül 1931'de Giresun'da doğdu. Kabataş ve Kastamonu Lisesileri'nde okudu. 1958'de Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi'ni bitirdi. Memurluk ve dil öğretmenliği yaptı. Çeviriler, şiirler ve sözlükler yayımladı. 1995'te emekli oldu. Foça'da yaşadı. 22 Aralık 2011'de İzmir'de vefat etti.

Eren Barış: 1983, Ankara. Ece Ayhan şiiri ve düşüncesi üzerine *Poetika: Ece Ayhan* (Ortadünya Yayıncılık, 2007); Ece Ayhan'ın Akif Kurtuluş'a yazdığı mektuplardan oluşan *Kardeşim Akif* (Dipnot Yayınları, 2011) adlı kitapları yayıma hazırladı. Monica Papi ile *Rüzgârın Uykusu* (Seçilmiş Şiirler 2001-2007) adlı fotokopi şiir-betik yayımladı. *tesmeralsekdiz* (2005-2009) dergisini arkadaşlarıyla çıkardı. e-posta: sizomelankolye@gmail.com

İÇİNDEKİLER

Ece Ayhan'dan Ece Ayhan Çağlar'a.../ Eren Barış.....	11
Ece Ayhan Çağlar Anlatıyor	15
Kardeşim Özcan Yalım, 3 Ocak 82	108
Sevgili İlhan Berk, 9 Şubat 1982	110
Ece Ayhan Biyografisi.....	113

Ece Ayhan'dan Ece Ayhan Çağlar'a...

Eren Barış

“Ece Ayhan Çağlar Anlatıyor” ismiyle müsemma bir kitap. Ece Ayhan’ın gerçek/tam adı olan Ece Ayhan Çağlar, şairin yaşamını imliyor. Bu kitap, İlhan Berk’in önerisiyle Özcan Yalım’ın 1982 yılı başlarında Ece Ayhan ile *Ece Ayhan’ın yaşamı* üzerine farklı zamanlarda gerçekleştirdiği konuşmalar-dan oluşuyor. Konuşmalar, Özcan Yalım’ın Ankara-Çankaya’daki evinde farklı tarihlerde gerçekleştiriliyor (Ece Ayhan o dönem işsiz ve parasız olduğundan Mülkiyeliler Birliği Misafirhanesi’nde ikamet ediyor). İlhan Berk, Özcan Yalım’a gönderdiği “3 Ocak 82” tarihli mektupta Ece Ayhan’a çeşitli sorular sorduğunu ve ileride bir kitap hazırlayacağını yazıyor. Özcan Yalım’dan da Ece Ayhan’a yaşamı ve şiiri üzerine sorular sormasını ve bitirince kendisine göndermesini istiyor.¹ Bu nedenle bu kitap, yarım kalmış ve unutulmuş bir çalışmanın tamamlanmasıdır. Bu çalışmanın uzun yıllar saklı kalmasının bir nedeni de, Özcan Yalım’dan edindiğimiz izlenime göre, Özcan Yalım’ın Ece Ayhan’la olan politik çatışmasından ileri gelmektedir. Özcan Yalım’la bundan yaklaşık dört yıl önce

¹ Konuşma kayıtlarını belgeleyen ve daha önce hiçbir yerde yayımlanmamış iki mektubu da bu kitapta yayımlıyoruz: İlhan Berk (3 Ocak 82, Bodrum) ve Özcan Yalım (9 Şubat 1982, Ankara).

evinde görüştüğümüzde Ece Ayhan hakkında pek konuşmak istememiş fakat konuşmaların yayımlanması konusunda herhangi bir olumsuz tutum içinde olmamıştır.

Konuşmalar, üç kaset olarak kayıt altına alınmış. Bu kasetlerden bir tanesi kayıp olduğundan bu kasetin ses kayıtlarına erişilememiştir. Fakat kayıp kasetin deşifresi, Özcan Yalım tarafından yapılmış ve daktiloya geçirilmiştir. Bu kitapta tamamı yayımlanmaktadır. Kayıp kaset, Ece Ayhan ile yapılan konuşmaların başlangıcıdır ve Bant I/A ve Bant I/B adıyla kodlanarak deşifre edilmiştir. İlk konuşmanın tarihi, 19 Ocak 1982 olarak deşifre metinde not edilmiştir. Özcan Yalım'dan aldığımız diğer iki kaset ise konuşmaların devamıdır. Bu ses kayıtlarında bazı kelimeler, kasetler çok eski olduğundan ve Ece Ayhan'ın konuşma tarzından dolayı anlaşılmamaktadır. Bu kayıtların daha sağlıklı deşifre edilebilmesi için ses miksesinin da yeterli olamayacağı yaptığımız denemelerden sonra anlaşılmıştır. Deşifre edilemeyen kısımlar (...) ile gösterilmiştir. Farklı zamanlarda gerçekleştirilen bu konuşmalar, tarih ve konuşmanın akışına göre birleştirilmiştir. Bu birleştirmede öncesi olmayan geçişler, eksiklikler konuşmaların parça parça gerçekleştirilmiş olmasından ve kayıtlardan kaynaklanmaktadır. Birleştirmenin yapıldığı yerler *** ile belirtilmiştir. Konuşmalar, 19 Ocak 1982 ile 11 Mart 1982 tarihleri arasında tamamlanmıştır. Ece Ayhan, İlhan Berk'e yazdığı "5 Mart 82" tarihli mektupta 11 Mart 1982 tarihinde Gümüşlük'e doğru yola çıkacağından bahseder. Bu tarihten sonra

Ece Ayhan yaşamı boyunca bir daha Ankara'ya dönmeyecektir.²

Bu kitapta ayrıca Ece Ayhan'ın Siyasal Bilgiler Fakültesi'ndeki arşivini yayımlıyoruz. Bu arşivde, Ece Ayhan'ın ilkokul yıllarından üniversite sonrası yıllarına uzanan belgeler yer alıyor. Bu belgelerin yayımlanmasındaki temel saik, “belge fetişizmi” değil, bu arşivin konuşmalarla paralel giden bir içeriğe sahip olmasıdır. Kitabın içerisinde sadece bir kişinin ismi, kişilik haklarının korunması açısından [...] ile gösterilmiştir.

Ece Ayhan, Türkçe yazılan şiirde dilin ve şairliğin genel geçer algısını zorlayan şairlerin başında geliyor. Dili ve düşüncüyü bu kadar sekteye uğratan bir şairin yaşamı, yaşamının uğrakları onun düşünsel serüvenini de değerlendirmemize yardımcı oluyor. Bu kitapla Ece Ayhan'ın çocukluğundan Mekteb-i Mülkiye yıllarına uzanan *hayat tedrisatı* açıklığa kavuşuyor. Ece Ayhan'ın şiiri dışında bir hayatı varsa şayet, o şiirini de düşüncesini de kat ederek vücut buluyor.

İzmir-Foça'nın yaz sıcağında beni evine kabul eden ve konuşmaları yayımlamama izin veren rahmetli Özcan Yalım'a ve İlhan Berk'e; “yarım kalmış” bu eserin tamamlanmasında ve kitabın kapak çalışmasında büyük emeği olan Barış Çetin-

² Ece Ayhan (2004). *Hoşça Kal – İlhan Berk'e Mektuplar*. İstanbul: YKY
Ayrıca bu kitapta, Ece Ayhan'ın yaşamı üzerine gerçekleştirilen konuşmaları belgeleyen iki mektup daha vardır: 21 Ocak 82 ve 29 Ocak 82'dir.

kol'e; kitabın yayımlanması konusunda elinden geleni yapan Yavuz Yıldırım, Emirali Türkmen, Ümit Özger ve Ragıp Duran'a; İzmir'deki arşivlere erişmemde bana yardımcı olan Sabahattin Umutlu ve İlker Kılıçer'e; ses kayıtlarını düzenleyen ve dostluğunu eleştirisiyle pekiştiren Fırat Berksun'a; Siyasal Bilgiler Fakültesi arşivine ulaşmamı sağlayan Cengiz Ekiz ve Ergün Ateş'e; ses kayıtlarının daha özenle deşifre edilebilmesi için yardımını esirgemeyen Bora Balcı'ya; bu çalışmanın hazırlanmasına katkı sunan Latife Tekin ve Gümüşlük Akademisi'ne; düşünceleri ve okuma tarzıyla beni hep etkileyen Emre Koyuncu'ya; önerileri ve desteği kadar kalbindeki sıcaklığı da eksik etmeyen Tuba Emiroğlu'na teşekkürü bir borç bilirim.

Ankara, 2012

Ece Ayhan Çağlar Anlatıyor

Özcan Yalım: Anneni babanı anlat. Nasıl ailelerden gelmişler? Nereliler? Nasıl tanışıp evlenmişler? Neler anımsıyorsun?

Ece Ayhan: Babam Gelibolulu. Doğum yeri de. Annesi, babası. Akrabaları, falan Gelibolulu. Annem de Eceabat'ın Yalova köyünden. Benim bilebildiğim kadarıyla, babam askerlik yapıyormuş orada, Yalova köyünde. O zaman biraz daha büyümüş, Yalova kötü. Eski mülki taksimatı bilemiyorum ama, köyden daha büyükçe bir yermiş. Orada görüyor babam annemi. Güzel bir kadınmış da, annem. Hatta annem bu geçen Nisan'da öldüğünde Mayıs'ta Çanakkale'ye gittim ya, orada köyden annemin bir resmini aldım Çanakkale'de çektiirdiği, 1938 yılında. Kaymaklar gibi güzel bir kadın. Hasan diye bir arkadaş vardı. Onun annesi hatırladı. Arkasında Fete Niyazi yazıyordu. "Haa" dedi, "Annene güzel Ayşe derlermiş" dedi, Eski Çanakkale'deki adam, Hasan'ın annesi. Dikkati çekiyor, o zamanlar biraz batı köyü filan ama, ne de olsa kendine göre kapalılık falan var tabii. Sonra annesini getiriyor. Aliye Hanım vardı, babaannem, Gelibolu'dan. Onlara istiyorlar. Bunu

dedem de, annem de akla yatkın bulmuşlar. O mal müdürü oluşu da sonra, çok sonra. Maliye Meslek Okulu'na gidiyor Ankara'da. Kursa, bir sene falan Ankara'da bulunuyorlar.

Özcan Yalım: Şimdi, evlenmeden önce annenin soyadı neymiş?

Ece Ayhan: Deniz. Ayşe Deniz. O zaman soyadı kanunu yok daha.

Özcan Yalım: Ama sonradan aldıkları.

Ece Ayhan: O zaman ailenin aldığı Deniz. Ayşe Deniz.

Özcan Yalım: Peki babanın adı soyadı?

Ece Ayhan: Behzat Çağlar.

Özcan Yalım: Daha evvel aile lakabı falan var mıymış? Onun için soruyorum.

Ece Ayhan: Onları bilemiyorum. Lakap bilemiyorum. 34'te yasa çıkıyor ya. O zaman babam mal müdürü. Kardeşler yazışıyorlar. Gelibolu'da. Soyadımız ne olacak falan diye. Sonradan anlaşıyorlar.

Özcan Yalım: Annenin, babanın doğum tarihlerini biliyor musun?

Ece Ayhan: Aşağı yukarı şöyle bilebiliyorum. Şimdi, bana 15 Savaşları'nı anlatırdı annem. 15 Savaşları var Gelibolu'da. Onun arkası. Bomba sesleri falan duyuluyor orada. O zaman ilkokulun birinci sınıfında. Hatta, Sarıkız diye bir dağın eteklerine bir "tek kanat" düşüyor. İniyor, "tek kanat". Uçak. "Tek kanat" diyorlar o zaman. Öğretmen koşturmuş onları. Onlar da uçağı kapatmışlar, çalı çırpıyla, çocuklar. Şimdi 15'te kadın birinci sınıfta olduğuna göre, demek 1907 doğumlu falan olması gerekir.

NÜFUS HÜVİYET CÜZDANI ÖRNEĞİ

Adı	Ece Ayhan	Ulâyeti	Çanakkale
Soyadı	Çağlar	Kazası	Eceabat
Babasının adı	Behzat	Nahiyesi	/
Anasının adı	Ayşe	Mahalle veya Köyü	Yalova
Doğum yeri	Dadaya	Sokağı	/
Doğum tarihi	10 Eylül 1931	Hane N°	13/13
Dini	İslâm	Cilt N°	
Boy		Sahife N°	
Göz		Hüviyet cüzdanı tarihi	5.10.1931
Renk			
Vücutta sakatlığı veya noksanlığı			

Aşlı gibidir.

Tarih

Özcan Yalım: Baban?

Ece Ayhan: Babam birkaç yaş daha büyük, ama tam bilemiyorum. Ama fazla büyük değil. Annem 1908 doğumlu, babam da olsa olsa 1905 doğumlu olabilir. 1904 olabilir?

Özcan Yalım: Evlendikleri zaman asker miymiş baban?

Ece Ayhan: Hayır. Askerlikten sonra evlenmiş.

Özcan Yalım: Sonra ne yapmış baban, biliyor musun?

Ece Ayhan: Evlenmişler, kısa bir süre sonra Ankara'ya gelmişler (1929). Maliye Meslek Okulu var burada. Oradan mal müdürü çıkmış. Babam ilk Datça'ya atanmış.

Özcan Yalım: Peki, baban daha önce nerede okumuş? İlkokul ve ortaokul okumuş olması lazım.

Ece Ayhan: Gelibolu'da.

Özcan Yalım: Annen?

Ece Ayhan: Annem köydeki okula gitmiş. İlkokulu bitirmiş orada.

Özcan Yalım: Evet, Ankara'ya gelmişler.

Ece Ayhan: Bir özelliği var. Hayır, Ankara'ya gelmişler, yok. Ben atlıyorum. Önce ablam doğuyor. Tekirdağ'da doğuyor. Arada bir şey var. O süre içinde ne yapmış? Mal müdürü olmadan önce. Ablam 26'da Tekirdağ'da doğuyor. Beş yaş vardır aramızda. Oradan biliyorum.

Özcan Yalım: Baban ne iş yapıyormuş acaba o zamanlar?

Ece Ayhan: Birkaç memurluk yaptığını biliyorum ben. Hatta hatırlıyorum, dört ya da beş yaşındayken ben Ayvalık'a gitmi-

şiz, Edremit'e Gelibolu'dan. Fakat daha çok o mal müdürlüğü dönemi kalmış aklımda. Daha büyüyorum ya.

Özcan Yalım: Ankara'ya geldiğinizin aşağı yukarı senesini hatırlıyor musun?

Ece Ayhan: Ben gelmemişim. Senesini hatırlamıyorum. Ben daha doğmadan. Ankara'ya geldiklerinde ablam varmış sadece. Ben hiç olmazsa doğum tarihimden sonrasını söyleyeyim. Birtakım memurluklar var. Tekirdağ'da var, Gelibolu'da var. Ondan sonra Çanakkale'de var. Ayvalık' ta var, Edremit'te var. Onlar kısa dönem ama.

Özcan Yalım: Sonra Ankara'ya gelmiş Maliye Meslek Okulu'nda okumuş.

Ece Ayhan: Mal müdürü olarak Datça'ya. Ben orada doğmuşum.

Özcan Yalım: Herhalde 1930'da olması gerekir tayinin...

Ece Ayhan: 30'da olması gerek aşağı yukarı. Ben hiç hatırlamıyorum. Çünkü iki yaşına, üç yaşına kadar hiçbir şey hatırlamıyorum.

Özcan Yalım: Peki sen doğum gününü, tam tarihini?

Ece Ayhan: Hatırlıyorum tabii. 10 Eylül 1931. Datça. Perşembe. O zamanki adı Dadya. Sebebi şu Özcan, Piri Reis'in kitabında, Kitab-ı Bahriye'de Dadya Kariyesi diye geçiyor. Sonradan birkaç yıl sonra Datça olmuş. Mesela benim nüfus kâğıdım vardı, eski nüfus kâğıdım, orada Dadya yazardı. Datça bir sene sonra ya da iki sene sonra olmuş.

Şimdi Datça Yarımadası, ama o zaman Dadya. Ben hayal meyal Küre'yi hatırlıyorum.

Özcan Yalım: Datça'da kaç sene kaldıklarını, aşağı yukarı?

Ece Ayhan: Üç dört yıl falan kalıyorlar.

Özcan Yalım: Sen üç yaşına gelinceye kadar. Ama sen hiçbir şey hatırlamıyorsun.

Ece Ayhan: Evet, hatırlamıyorum. İki buçuk yaşına kadar. Ondan sonra Küre'yi hatırlıyorum. Oraya mal müdürü olarak tayin edilmiş. Kastamonu'nun Küre ilçesi. Onu hayal meyal hatırlıyorum.

Özcan Yalım: Akdeniz'den Karadeniz'e.

Ece Ayhan: Evet. Onu hayal meyal hatırlıyorum ben. Küre'yi. Orada fotoğraflar çekilmiş de, oradan çıkarabiliyorum. Yalnız bir şey var, ben iki yıl önce, üç yıl önce köyde öğrenmiştim, Anadolu'da, taşrada, ilk kurulan ilkokullardan biri köylerde, Yalova köyündeki. Hatta Maarif Teşkilatı övünüyor. Bakın, 1915'te bir ilkokul var, köyde. Hani, İstanbul'un köyü değil ki, Ankara'nın yakınındaki bir köy değil ki, Dikmen köyü değil ki, mesela. Eceabat'ta, bir de Yalova köyü. Okuma-yazma bilmeyen kimse yok orada gibi geliyor bana. Kadın, erkek herkes gitmiştir orada. Baksana, 1915 senesinde bir sürü kız varmış. Şeyin rolü olmuş, orada bir hoca varmış, Süleyman diye bir hoca. İyi bir öğretmen. Onun epey rolü olmuş. Datça'yı şöyle hatırlıyorum ben, sonradan bana anem anlatmıştı Özcan, Filiz'le Oğuz tartışıyorlar, 78'de ben Ankara'dayken, Datça'da bir hikâye var. Cumhuriyet Bayra-

mı'nda, balkondan kaymakamın, hakimin, savcının, doktorun karısı seyrederken, çocuklar kulaklarında falan, ikinci katta balkon, balkon çöküyor. Olduğu gibi aşağıya konuyorlar. Hiçbir şey olmuyor. Ne çocuklara ne kadınlara. Ben bu hikâyeyi anlatmışım gibi anlatıyor Oğuz. Filiz de “hayır” diyor. “Ayhan'ın anlattığı hikâye başka” diyor. O hikâye de şu. Hani o Datça'da, deniz kıyısında bir ev var ya, en sonda kalıyor deniz kıyısında, benim doğduğum yer orası. Annem de beni emziriyormuş üst katta. Altı da o zamanlar kahve. Deprem olmuş Datça'da. Herkes dışarı uğruyor tabii. Annem de memesi dışarda dışarı çıkıyor. Kahveden de adamlar uğramışlar dışarı. Bir tanesi diyor ki, bakmayın bakmayın diyor. Ben bu hikâyeyi anlatmıştım. Balkon hikâyesini ben anlatmamıştım. Bilmiyordum ki. Filiz geldi, bu 78'de bana sordu, bu değil mi, senin anlattığın hikâye? Tabii değil, dedim. Sizden ilk defa duyuyorum, dedim.

Özcan Yalım: Şimdi o kahve meyhane.

Ece Ayhan: Öyleymiş, evet.

Ülkü Yalım: Koca Usta. Meyhanenin üstündeki ev var ya, orada doğmuş Ece amcan.¹

Ece Ayhan: Kaymakamlığa giderken iki katlı bir ev vardır. Dorya Otel'i'nin bu tarafında, Can.² Daralır ya.

Özcan Yalım: Son ev.

¹ Özcan Yalım'ın eşi.

² Özcan Yalım'ın oğlu.

Ece Ayhan: Son ev. Hala da duruyor.

Ülkü Yalım: Koca Usta'nın yanında turistik eşya satan bir yer var ya, onun üstündeki ev.

Ece Ayhan: Ben ilk defa Datça'yı 1973'te gördüm. Temmuz'nda gördüm. Annemle gittik. Tam o binanın önündeyiz. Ev sahibiyle konuşuyor annem de. "Acaba Ayhan'a, Ece'ye gösterebilir miyim" diyor. "Yukarıdaki odayı" diyor. Kadın da evin sahibiymiş, değişmiş tabii evin sahibi. Kadının kocası uyuyormuş. "Kocam uyuyor" diyor. Ben de sorun yok, evi gördükten sonra, odalara çıkmaya, dedim. O sırada savcı var. Tanır mısın bilmem, Özcan diye bir savcı.

Özcan Yalım: Hayır. Savcıyı tanıyorum, ama belki bu benim tanıdığım yenisi.

Ece Ayhan: Bu Filiz'lerin ahbabları. Ankara Hukuk'tan. O da Temmuz sıcağında öğleden sonra saat üç sırasında, elinde çaydanlık. Kısa pantolon. Kayığa gidiyor. Ben de o zaman bu çaydanlığı ne yapacaklar bu sıcakta diye düşünmüştüm. Ben onunla konuşmaya çalışıyorum. Annem ev sahibiyle konuşmaya çalışıyor. 70'te gördüm ben. O da birkaç saat.

Özcan Yalım: Ece, önce tam adını söyle. Sonra çocukluğundan ilk anıların, oyuncakların?

Ece Ayhan: Adım Ece Ayhan Çağlar. Başka adım yok. İlk anılar deyince, tabii şimdi düşünmem gerekir. Bir yandan Eceabat var, bir yandan Edremit var, Ayvalık var, Gelibolu var, Çanakkale var. Ama herhalde ilk anı deyince Eceabat ak-

la geliyor, sanırım ben. İlkokulun birinci sınıfına orada gittim ben, Eceabat'ta gittim (1938 Ekim'i).

Özcan Yalım: Okul öncesi hiç sende kalan, canlı denilebilecek anı yok mu?

Ece Ayhan: Okul öncesinde, Gelibolu'da bir limana düşüşüm var. O kalmış tabii. Annem beni, Gelibolu'da otururken, peynir almaya yollamış, çarşıya.

Özcan Yalım: Aşağı yukarı kaç yaşlarındasın o zaman?

Ece Ayhan: O zaman herhalde, aşağı yukarı, beş altı yaşlarında olmam gerekir. Peynir almaya giderken ya da peynir almaktan dönerken, baktım limanda bir kayık var, şey motor var. O zamanlar motorların başına mahmuz diyorlardı. Limanda ben onu iterken, ufak bir motor tabii, mahmuzundan, açılmış tabii. Açılınca ben suya düşmüşüm, yani limana. Peynir falan da almışım, o da düşmüş tabii. Bir balıkçı da, rıhtım-daki bir balıkçı da, herhalde balıkçı olması gerekir, ayağını uzatmış, beni çıkartmak için. Çıktım adamın ayağına tutunarak, sonra eve döndüm ben. Annem çok kızmıştı. Beni arkadaşlarımla çeşmede şakalaşmış sanmış bu. Islatılmış. Bir temiz dayak. Meramımı anlatmaya çalıştım. Kadın pişman oldu. O zannetmiş ki çeşmede ben ıslandım. Halbuki ben denize düşmüşüm. Kadın çok pişman oldu. İlk o, hatırlayabildiğim kadarıyla. Ötekiler de var ama, o kadar şey değil. Mesela Ayvalık'ta da var, Edremit'te de var. Hatta Edremit'te şeyi hatırlıyorum, o kaldı. Bir çocuk Karagöz oynatırdı. Çocuğun adını hiç çıkaramıyorum şimdi. Edremitli bir çocuktu. Onun

evine giderdim ben. Bizim eve yakındı, karşısındaydı. Böyle Karagöz falan oynatırdı.

Özcan Yalım: Gelibolu'dan önce mi, sonra mı?

Ece Ayhan: Gelibolu'dan önce olması gerekir. Evet. Edremit'te. Haa, bir de bir adam vardı, alçıyla büstler falan satardı. Rölyef gibi, tam büst değil de. Demek gezginci bir satıcı. Derin anı olarak bir sürü şey var ya. Oyuncak deyince, aklıma şey geldi bak. 38 senesinde, pardon, 39 senesinde ilkokulun ikinci sınıfını Çanakkale'de okudum ben. Eceabat'tan Çanakkale'ye geçmişiz 39 senesinde. Ben orada İstiklâl İlkokulu'na yazıldım. Orada oyuncağı hatırlıyorum ben. Bir bebek. Hani şöyle ufak bebekler vardı, çok ufak gerçekten.

Özcan Yalım: Plastik gibi, taşbebek gibi.

Ece Ayhan: Taşbebek gibi ama daha basiti, daha yalını. Hatta onları dükkândan çıplak alırsın da giydirirsin, hani.

Özcan Yalım: Ayakları, kolları oynar.

Ece Ayhan: Evet, ayakları kolları oynar. Onların adını bilemiyorum. Ama çok büyüklerinden değildi. Onlar, biliyorsun, boy boydu. Çok da ufak da değildi, çok büyük de değildi ama. Hatta toplu iğneyle oturttuğumu hatırlıyorum ben. Tahtaya koydum da. Aslında onları koyarsan, ayakta dikilebilir. Fazla oyuncağım yoktu gibi geliyor bana. Yani, her çocuğun oyuncağı gibi. Oyuncaklarla oynamışlığım, bir düşkünlüğüm de yoktu ayrıca. Ama oyunlarda kullanılan kukalar falan, onlar ayrı iş tabii. Topaç mesela. Topacı bugün hatırlıyorum.

Özcan Yalım: İpe sarılıp atılan, bir de kırbaçla vurulan...

Ece Ayhan: İki de vardı. Oyuncak deyince bir şunu hatırlıyorum tabii. Oyuncak deyince dükkânda satılan aklına gelmesin. Bir de tel örgü vardı. Tellerle yapılmış tekerlekler vardı. Hatta onları otomobil gibi kullanırdık.

Özcan Yalım: Direksiyon yapıp.

Ece Ayhan: Oyuncak deyince dükkânda satılan aklına gelmesin tabii.

Özcan Yalım: Hiç bisikletin oldu mu?

Ece Ayhan: Hiç bisikletim olmadı. Bisikletler hikâyesinde şöyle bir durum var. Becermeye çalıştım. Çanakkale'deyken, 39 senesinde, bisiklet kiralarlardı. Orada binmeye çalışmıştım. Beceremedim, üzerine gitmedim. Şu anda bile binmesini bilmem.

Özcan Yalım: Hiç tahta atın oldu mu?

Ece Ayhan: Olmadı. Yalnız bir şey var, olması gerekir. Yalova'da iki arkadaşım vardı benim. İkizler. Turgut'la Urgut diye. Aslında Urgut'un adı Korkut ama, ayrılış diye ikizler Turgut, Urgut derlerdi. Aslında Turgut, Korkut. Hala yaşıyorlar köyde. Hatırlıyorum, unuttuğum epeyi şeyleri. İki üç sene önce çocukları görünce. Çocuk diyorsam, tabii şimdi koca herifler. Fazla oynucağım yok aslında. Koşardık, oynardık. Bir araç bulmamız gerekmiyordu.

Özcan Yalım: Şimdi tamamen değişik bir konuya geçelim. Ailende, yakın çevrende yazınla ilgilenenler veya daha genelde, sanatla ilgilenenler, okuyanlar, yazarlar var mıydı?

Ece Ayhan: Ailede benim bilebildiğim kadarıyla hiç yok. Anne tarafında, baba tarafında, düşünüyorum da şimdi... Babamın dedesi Gelibolu müftüsüymüş mesela. Ama sanatla, şunla, bunla ilişkisi yok. Her gece Mekke'ye uçarmış herif. Öyle anlatılırdı. Sonra babaannem anlattı da, 55 senesinde İstanbul'a gelince, meğerse akşamları kafayı çekermiş herif arkabahçede. Sorarlarmış, yaşlılar falan gelip Gelibolu'da, soruyorlar müftü efendi nerede? Evde yok. Çarşıda yok. Ee, olabildiğince ufak bir kasaba. Ne yapar? Herif uçar Mekke'ye. Sonra dayımları düşünüyorum, teyzemi düşünüyorum. Dört tane amcam vardı. Onlar da yok.

Özcan Yalım: Evde mesela, ufak da olsa, bir kitaplık, saz çalma, müzik, bir şeyler?

Ece Ayhan: O da yok. Kitaplık, müzik, saz yoktu. Hiç hatırlamıyorum.

Özcan Yalım: Peki, yakın çevrende, okula başlamadan önce, öyle bir ilişki hatırlıyor musun?

Ece Ayhan: Okula başlamadan, yakın çevremde... Onu da hatırlamıyorum.

Özcan Yalım: Yani bir sanatla ilgilenen, yazan çizen?

Ece Ayhan: Yok. Zaten ben ortaokul birde başladım ben yazmaya çizmeye.

Özcan Yalım: İlkokula nerede başladın? Nasıl oldu?

Ece Ayhan: İlkokul bire Eceabat'ta başladım. İlkide Çanakka-le'de, üçten sonra İstanbul'da.

Özcan Yalım: Hangi sene başladın? Okulun ismini hatırlıyor musun?

Ece Ayhan: 38 yılında, herhalde Ekini'nde olması gerekir. Eceabat'ta başladım.

Özcan Yalım: Aynı sene doğduğumuza göre, ben 37'de başladım. 38'de Ankara'da ikinci sınıftaydım. O zaman sen tam yedi yaşında başlamışsın.

Ece Ayhan: Tam yedi yaşında başladım. Eceabat'ta.

Özcan Yalım: Eceabat'ta, Yalova köyündeki mi?

Ece Ayhan: Hayır, Eceabat'ta oturuyorduk. Hatta, Eceabat okulunun müdürü, başöğretmendi o zamanlar, bir dükkânda bana rastladı. “Seni de kaydedelim okula” dedi. Ben de benim nüfus kâğıdım eski demişim adama. Halbuki anlamı yok. Adam da gülmüştü. Öyle başladım ben.

Özcan Yalım: Eceabat İlkokulu'nda 1938'de başladın.

Ece Ayhan: Evet.

Özcan Yalım: Orada kaç sene okudun?

Ece Ayhan: Bir sene okudum. İlk sınıfı okudum. İkiyi Çanakkale'de, üçte İstanbul'a geldik, yani 40 senesinde.

Özcan Yalım: Çanakkale'de okuduğun okulun adını hatırlıyor musun?

Ece Ayhan: İstiklâl İlkokulu. Güzel bir okuldu.

Özcan Yalım: Eceabat'taki öğretmenin kimdi?

Ece Ayhan: Onu da çıkaramayacağım.

Özcan Yalım: Ondan kalan bir şey yok. İsmi mi çıkaramıyorsun, yoksa tipi, nasıl bir kişi olduğu... Kadın mı, erkek mi?

Ece Ayhan: Galiba kadındı sanırım. Tam bilemiyorum.

Özcan Yalım: Çanakkale'de?

Ece Ayhan: Çanakkale'de kadındı.

Özcan Yalım: İsmi hatırlıyor musun?

Ece Ayhan: İsmi hatırlamıyorum. Yalnız aklıma gelen bir şey var. Eceabat'ta okula gittiğim zaman ilk günü çok korkmuştum. Daha doğrusu anlamına varamadım. Çocuklar “çıkı-ka çıkı-ka” diye bir şarkı söylüyorlardı. Çocuklar “çıktıka çıkı-ka” diyorlardı. Kesilir ya. Sonra ben bir hafta sonra öğrendim, lınla..

Özcan Yalım: Çıktık açık alınla.

Ece Ayhan: İstanbul'da da hatırlamıyorum. Yani kadın mı, erkek mi...

Özcan Yalım: Hangi okuldu.

Ece Ayhan: Bu Hırkayı Şerif Camisi var ya, onun karşısında numaralı bir okuldu. O zaman İstanbul'da ilkokullar numaralı... Bilemiyorum şimdi. Şimdiki adı Hırkayı Şerif İlkokulu.

Özcan Yalım: Mesela ben Onüçüncü İsmet İnönü İlkokulu'nda okudum. Ondan numaralı olduğunu hatırlıyorum. Benim okulum Onüçüncü'ydü.

Ece Ayhan: Bu artık elli küsur falan bir şeydi. Karagümrük'le Fatih arasında... Atıkali diye bir yer. O ilkokulu bitirdim. Hırkayı Şerif Camii'nin karşısındaki ilkokulu.

Özcan Yalım: Öğretmenin?

Ece Ayhan: Kadın.

Özcan Yalım: İsmi ni hatırlıyor musun?

Ece Ayhan: Hayır. İlkokuldan öğretmenlerimden hiçbirinin adını hatırlamıyorum.

Özcan Yalım: Hangi sene bitir miş oldun? 42 falan mı oluyor, 43? 38'de girdin.

Ece Ayhan: Dur bakayım, ben üçe geçmişim, üçüncü sınıfa geçmişim, Çanakkale'de. Okula gidiyorum. Birdenbire aile, annem, babam, ablam, hep beraber, aile olarak İstanbul'a gittik biz. Babam da nakl mi ald ır n am ı ş . Çok kolay halbuki, bir kâğıt. Onun için İstanbul'da bir sene boş gez mi ş tim ben. Böylece bir yıl kayb ım oluyor tabii. Sonra anlamsız oldu ğ unu anlam ı ş lar. Hatta kayıt almadan gitsen bile, oradan bir kâğıt getirirsin. Onu da yapmam ı ş lar. Ş imdi kaç yılında ş ey yapıyorum ben? O zaman...

Özcan Yalım: Altı sene sürmü ş oluyor. 38 altı daha 44 (1944).

Ece Ayhan: Ş imdi ne söylesem... Hesap etmek gerekir.

Özcan Yalım: 38'de başlad ın. Altı sene. 44.

Ece Ayhan: 44.

Özcan Yalım: Bu ilk öğrencilikle ilgili an ı lar ın var mı hiç? Öğretmenler, sınavlar?

Ece Ayhan: Var. Bu sefer kitapla ilgili. İlk Robenson Crusoe'yu okumu ş tum. Beraber sınıfta okumu ş tuk. Herhafta bi-

risi okuyordu. Benim okuduğum ilk kitap Robenson Crusoe olması gerekir. Kitap olarak, bütününe düşünürsek. Öğrencilikle ilgili bir sürü anı var.

Özcan Yalım: Anlat da aklına gelenler varsa, ileride gelirse gene konuşuruz.

Ece Ayhan: Mesela, Çanakkale'den başlayayım. Bir müsamerelere yapılmış. O müsamereden hatırlıyorum ben. O zaman ilkokul ikinci sınıftayım. Herkes bir çiçek temsil ediyor. Ben de galiba gülü mü temsil etmişim, zambağı mı, bilemiyorum. Ama derin bir şey yok. Ama 39 senesinde, öğrencilik yıllarımdan, bende yer bırakmış bir izlenim var. Çocuklar saklambaç oynuyoruz biz. Okul dışında ama. Bir apartmana saklanıyoruz. Daireden bir adam çıkmış, bizi azarlamış. Bu bana çok koymuş. Neden? Oraya saklanmışım. Sen de çıkarsın, azarlarsın, kovalarsın. Fakat bu bana çok koymuş. Hala aklımda bu benim. Çanakkale'de oluyor bu. İstiklâl İlkokulu'nda okurken. Ama okul dışında bir şey.

Özcan Yalım: Ders kitapları dışında ilk kitapların nelerdi? Crusoe'yu da bir bakıma ders kitabı sayıyorum. Sınıfta birlikte okumuşsunuz.

Ece Ayhan: İlkokulda bir şey okumadım.

Özcan Yalım: Bir kitap satın aldığını hiç hatırlıyor musun, ilkokulu bitirene kadar? Ders kitapları dışında.

Ece Ayhan: Dergi. Çocuk Sesi, Arkadaş.

Özcan Yalım: Hangi seneler almaya başladın? Herhalde İstanbul'da...

TÜRKİYE CUMHURİYETİ MAARİF VE KİLLİĞİ İLKOKUL DİPLOMASI

DİPLOMA №

538
33

DERECESİ

İyi

OKUL №

663

Bes sınıflı Fatih on dokuzuncu İlkokulunda ilk tahsilini bitirerek 1943 ders yılı sonunda yapılan imtihanla kazandığı dereceler gösterilmiş olan Ece Ayhan Çağlar'la bu diploma 1944 yılı Haziran ayının onuncu günü verilmiştir.

Tasdik olunur.

Vali

Maarif Müdürü Y.
C. Evcimen

DİPLOMAYI VEREN OKULUN BULUNDUĞU

Ülâyet : İstanbul.....

Kaza : Fatih.....

Mahîye Karagömrük

Köy :

GİDİŞ VE HAL

Pekiyi

DERSLER	DERECELER	DERSLER	DERECELER
Türkçe	İyi	Ziraat - İş	—
Tarih - Coğrafya Yurt Bilgisi	Orta	Resim - İş	Pekiyi
Arithmetik - Geometri	Orta	Yazı	Orta
Tabiat Bilgisi	Orta	Cimnastik	Pekiyi
Aile Bilgisi	Pekiyi	Musiki	Pekiyi

Başöğretmen

C. Evcimen

Sınıf Öğretmeni

E. Arıkan

Ece Ayhan: Hatırlıyorum. 41. İstanbul'da tabii. Eceabat'tayken, Çanakkale'deyken alamazdık. Ekonomik yönden bu. Yani pek aile şey değil. Hali vakti normal.

Özcan Yalım: Okuduğun okullarda seni iyi, kötü yönlerde etkileyen öğretmenlerin?

Ece Ayhan: İlkokuldayken etkileyen öğretmenler yok.

Özcan Yalım: Anımsayamıyorsun bir şey.

Ece Ayhan: Yazma, çizme bakımından...

Özcan Yalım: Peki, ilkokulu bitirdin. Sonra hangi ortaokula gittin?

Ece Ayhan: Zeyrek Ortaokulu, Vefa'da.

Özcan Yalım: Dediğimiz gibi 1944 falan olacak.

Ece Ayhan: Evet.

Özcan Yalım: O zaman nerede oturuyordunuz?

Ece Ayhan: Önce Fatih'te oturuyorduk. İlk sınıfa başladım ben. Sonra Taksim'e geçtik. Ama okul sürdü.

Özcan Yalım: Baban o zaman ne iş yapıyordu?

Ece Ayhan: Annem babamla ayrılmıştı.

Özcan Yalım: Geliriniz neredendi?

Ece Ayhan: Üvey babam vardı.

Özcan Yalım: Annen tekrar evlendi.

Ece Ayhan: Evet.

Özcan Yalım: Bu Zeyrek Ortaokulu'nu biraz anlatır mısın?

Ece Ayhan: Arsen Lüpen okumuşum birgün. Şeyin etkisiyle oluyor. Bizim karşımızda Vefa Lisesi vardı. Orada Almanca o

zaman yaygındı. O sırada da Vefa Lisesi'nde bir sürü öğretmen. Orada bizim bir edebiyat hocamız vardı, Niyazi Tarman diye. Hürriyet gazetesinde çalışmış ama, subaylıktan ayrılmış, aynı zamanda öğretmenlik yapıyor. Hem gazetecilik yapıyor hem öğretmenlik yapıyor. Hatta şey demişti bana... Ben de Arsen Lüpen'i okuyorum, Jules Verne'i okuyorum o günlerde. Aya Seyahat.

Ece Ayhan: Ahşap ev, tavan ya da tavan. Yukarıda bir olay olmuş. Cinayet falan işlenmiş. Diyelim ki birkaç saat önce, üç ben saat önce, artık bilemiyorum. İkimiz burada oturuyoruz mesela, yukarıdan kan damlamaya başlıyor, öyle haberimiz oluyor. Ben de “damlar, damlar” diye bir şiir yazmışım, “damlar, damlar” diye. Mürekkeğim yeşilmiş, mürekkepli kalemle yazmışım ben. Sonradan sürdü. Gene Niyazi Tarman kürsüde oturuyor. Biz ders çalışıyoruz. Demek etüd dersi. Hani serbest saatlara etüd deniyordu ya, o zamanlar. Benim şiirlerim on tane, belki on beş tane çoğalmış. Bir arkadaşım bir hıznırlık yaptı, birdenbire aldı “Hocam, bakın arkadaş şiirler yazıyor” dedi, ona verdi. Ben de bir şey diyemedim tabii. O da gözlüklerini çıkardı, okudu, okudu. Okuduktan sonra bana şey dedi, “Oğlum” dedi, dönüp bana baktı. “Edip olacağına, edepsiz ol, daha iyi” dedi. Sonra onun ben çok yararını gördüm, Niyazi Tarman'ın, başka açılardan. Şimdi o, mesela bize şeyi tavsiye ederdi. Almanca biliyor ya Vefa Lisesi'ndeki hocalar çoğunluk, onlarla bağlantısı var tabii, doğallıkla. Belki Vefa'ya da gidiyordu, bilemiyorum. Çünkü ek ders olabilir

onunki. O şeyi tavsiye etmişti, Zweig'ın “Yıldızların Parlادığı Anlar” kitabını tavsiye etmişti. Birisi çevirmişti ahbablarından, belki Vefa Lisesi'nden, belki değil, bilemiyorum. Sonra bize müzik dersine Demirhan Altuğ diye bir adam geldi. Müzik dersini anlatacağı yerde, operaları anlatırdı bu adam. İşte mesela Richard Strauss'un “On Üç Tül Dansı” hangi operasında, bilemiyorum, görmediğim için şu anda dahi bilemiyorum.¹ “Salome” olabilir. Onun “On Üç Tül Dansı”nı anlatıyor. Tabii çocuğuz, dikkatle dinliyoruz böyle, kulak vermişiz. Wagner'in operalarından hikâyeler anlatıyordu hep böyle. Çocuğu artık kazanmak için mi, yoksa daha mı kolayına geldi, bilmiyorum. Ama, imge olduğu için, çok daha zihinde kalabiliyor. Sonra bir resim hocamız vardı, hafifçe de onun etkisinde kaldım. Soyadı çok dikkatimi çekerti adamın. Acudoğu diye. Sonra duyuyorum ki yıllar sonra, heykelciymiş adam, yontucuymuş. Ratip Tahir Acudoğu diye, böyle bir adam. Kalender bir adamdı. Ama en çok Niyazi Tarman. Demirhan Altuğ var, bu Acudoğu da var ama, bir de Fransızca öğretmeni var. Bir kadın.

Özcan Yalım: Bu arada, ayrı bir konuşmamızda söyledin, bu okuldan bir ara ayrılıp, tekrar dönme olayı olmuş.

Ece Ayhan: Hayır.

¹ Richard Strauss'un Salome (1905) adlı operasındaki bir bölüm “On Üç Tül Dansı” değil, “Yedi Tül Dansı” (Dance of the Seven Veils) olması gerekir. İhtimalle Ece Ayhan bu bölümün adını “doğru” hatırlayamamaktadır.

Özcan Yalım: Bir kız olayı.

Ece Ayhan: Haa, ilkokulda o.

Özcan Yalım: İlkokulda mı? Bak onu atladin.

Ece Ayhan: Hırkayı Şerif'te.

Özcan Yalım: Neydi o olay? Onu da anlatalım. Belki ilk cinsel olay.

Ece Ayhan: Şimdi, Atıkali'deki evi Çağaloğlu'na taşımışız. Evet, Çağaloğlu. Orada bir okul var, 48. İlkokul. Numarası aklımda benim. O zaman numaralıydı ya ilkokullar. Demirkapı vardı ya Sirkeci'de, oraya yakın. Hatta şimdi Ebu Suud Caddesi var. Eğitim araçları bir şeyi olmuş orası. Otobüsler oradan geçerler. Orası 48. İlkokuldu. Ev yakın olduğu için, orada aldırınmışız biz. Fakat orada Yahudi öğrenciler de çok fazlaydı. [...] diye bir kız vardı. İsmi belleğimde. Bazı çocuklar, yarı şaka yarı ciddi, onun memelerini falan ellerlerdi. Bir kere ben de elledim. Müdüre gitmiş. Onun üzerine müdür annemi çağırtmış. "Bu çocuk bizim başımıza dert olmasın, bunu alın" diye. Ben o zaman tekrar döndüm Hırkayı Şerif'e. Belki, ama üç aydır ya da dört aydır. Yıl olarak değil.

Özcan Yalım: Peki, şimdi, kaç sene okudun bu Zeyrek Ortaokulu'nda?

Ece Ayhan: Dört yıl okudum. Bir yıl kaybettim. Bir yıl kaldım, sınıfta kaldım.

Özcan Yalım: Ama dört yıl devamlı okudun. Ayrılma yok.

Ece Ayhan: Evet.

Özcan Yalım: Ben yanlış hatırladım. Bu okulda nasıl bir öğrenciydin?

Ece Ayhan: Orta bir öğrenciydim.

Özcan Yalım: Derslerin nasıldı? Okuldan kaçarmıydın? Hocalara yapılan muziplikler? Arkadaşlarınla ilişkilerin?

Ece Ayhan: Okuldan kaçmazdım. Bir şey dikkatimi çekmedi. Çalışırken belleğime geldi. Bir arkadaş vardı. Mesela, okullardan birinde bir öğretmen ölüyor, emekli öğretmen. Okulu temsilen hep o gönderilirdi. O da, mesela sabahleyin, öğleyin cenaze namazı var. Öğleden sonra çocuk yok! Böyle kravatlı, koyu renk elbiseli hazır gezerdi. Hazır ve nazır! Sonra, bir kere ben de gittiğimi hatırlıyorum. Cenazeye gidersen, bulunuyorsun, sonra öğleden sonra serbestsin. Biraz imkân falan bulabiliyorsun. Gülhane Parkı'na gidiyorsun, mesela. Bir kere yaptılar. O hep kullanırdı bunu. Şimdi adını hiç hatırlamıyorum. Oradan birkaç çocuk adı aklımda kalmış, birkaç arkadaş adı aklımda kalmış: İhsan Uludağ diye bir çocuk, sonra Attila diye bir çocuk, onun kardeşini biliyorum. O ufak sınıftaydı. Fena değildi. Yalnız, orada bir şey canımı sıktı. Bir olay. Hala yerinirim, canımı sıkıyor. Yağmurlu bir havada, Özcan, okullarda dershaneden çıkarmıyorlar bahçeye. Başka bir sınıfa gitmişim, arkadaşımı görmek için. Onunla konuşurken ayakta ben, ilk sırada oturuyor arkadaş herhalde. İki çocuk boğuşuyormuş pencerenin kenarında. Bunlar boğuşurken, ittiler, kakıştılar birbirlerini. Cam kırıldı. Tabii ses falan çıkınca, bütün bakışlar... Ben de arkadaşla konuşuyorum, yabancı tek benim. Haydi, üçümüz müdür odasına gittik. Müdür hepimi-

ze bir tokat vurdu, bunu ödeyin dedi. Ben daha meramımı anlatmaya, ben kırmadım, alakam yok falan demeye kalmadı, hayt, huyt! Adamın ismi aklımda. Hayri... Ortaokul Fransızca kitaplarına resim yapmıştı. Hayri Güler miydi acaba? Hatırlar mısın, o bir kitap vardı.. Tek kitaptı o zamanlar.

Özcan Yalım: Fransızca mı?

Ece Ayhan: Fransızca.

Özcan Yalım: Ben İngilizce okudum.

Ece Ayhan: Hayri Güler sanırım. Okulun müdürüydü aynı zamanda. Resimleri o yapmıştı. Resim öğretmeni aynı zamanda.

Özcan Yalım: Peki. Ders notlarının arasında, fen dersleriyle sosyal dersler arasında bir fark var mıydı? Yoksa, genellikle orta mıydı?

Ece Ayhan: Genellikle ortaydı.

Özcan Yalım: Yani sivrildiğin bir ders, çok fena olduğun bir ders...

Ece Ayhan: Biraz Fransızca iyiydi. Müziği saymıyorum, çünkü tam not kaçsa o notu alıyordum. Haa, biyolojiden... Ona da bir dişçi gelirdi o derse. Adam tembel olduğu için, şu yerleri çalışın, yarın onları anlatırsınız derdi. Ben güzel çalışırdım. Taksim'de oturuyoruz o zamanlar. Tramvayla gelirdim. Tramvayda bile çalışırdım. Gelince, ikinci üçüncü sırada ben de kalkardım. Önce birisi tekrar etmiş, biri daha tekrar etmiş, sonra ben kalkıyorum. Zaten okumuşum da... Biyoloji notlarım bayağı iyiydi.

Ad ve soyadı	Uce Ayhan Gağlar
Baba adı	Behzat
Doğum yeri	Dadaya
Doğum yılı	931
Diplomayı veren okul	Zeirek Orta Okul
Öğrencinin okul №	435
İmtihani bitirme ders yılı ve dönemi	1947-48 Gylül
Mecburi hizmet süresi	
Hareket Notu	10

Pul

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

DEVLET ORTA OKUL İMTİHANI

DİPLOMASI

DİPLOMA NUMARASI: 664

Behzat Oğlu Uce Ayhan Gağlar

Orta Okul öğrenimini bitirip Türkçe, Tarih, Coğrafya, Yurt Bilgisi, Matematik, Fizik, Kimya, Tabiat ve Sağlık Bilgisi, Fransızca, Resim, Beden Eğitimi, Müzik, Askerlik, Çocuk Bakımı derslerinden imtihan geçirerek iyi derece ile „Devlet Orta Okul İmtihanı“ diploması almağa hak kazanmıştır.

291 9 1948

Okul Müdürü

Müdür Yardımcısı

H. Tuncel

Özcan Yalım: Şimdi, bu sözünü ettiğin damla damla kan damlama olayında yazdığın, herhalde ilk şiir oluyor. Bilinçli ya da bilinçsiz. Hangi yıl olduğunu hatırlıyor musun?

Ece Ayhan: Orta bir olabilir.

Özcan Yalım: Orta bir, yani 1944.

Ece Ayhan: Evet.

Özcan Yalım: On üç yaşında falan oluyorsun.

Ece Ayhan: Yalnız, orta bir deyince, 45'te olabilir.

Özcan Yalım: Birde iki defa okudun.

Ece Ayhan: Hayır.

Özcan Yalım: Kaçınıcı sınıfta kaldın sen?

Ece Ayhan: Zannederim orta ikide kaldım. Yoksa orta üçte mi? Dur bakalım, bir dakika. Evet, üçte kaldım.

Özcan Yalım: O zaman 44-45 ders yılı. 45'te olabilir.

Ece Ayhan: Ortaokula girmişim, mesela. Kasım'da başlıyor.

Özcan Yalım: Yılbaşından sonra hemen 45.

Ece Ayhan: Çünkü ben hatırlıyorum, hemen değil.

Özcan Yalım: Bundan sonra okuduğun kitaplar, yazdığın bir şeyler var mı, ortaokul bitmeden önce?

Ece Ayhan: Ortaokul bitmeden önce yalnız şiir.

Özcan Yalım: Yani bu damla damla şiirinden sonra yazmayı sürdürdün mü?

Ece Ayhan: Sürdürdüm. Bir roman denemem vardı benim. Uydurma bir roman.

Özcan Yalım: Ortaokulda.

(Sivil İşler ve Askerlik yoklemaları için)
İKAMETGÂH SENEDİ

Fotoğra

Adı ve Soy adı : Ece Ayhan Çaylak
Babasının adı : Behzat
Anasının adı : Ayşe
Doğum yeri : Oadlya
Doğum yılı : 1931
Medeni hali : Bekâr
İşi : Talebe
İstanbul'a geliş tarihi : 1
Daimi veya muvakkat : 1
Aile efradı nerede : Tahin
İkametgâh { İş adresi : Sakıyağacı cad. No 14
Ev adresi :
Askerlik Şubesi :
Ne iş için verildiği : Okul için

Hüviyetim hakkında tanzim edilen işbu varakadaki suallerin cevapları doğru olduğu ve tarafıma yapılacak her hangi bir kanuni tebliğati kabul edeceğimi ve ikametimi değiştirdiğim takdirde yeni ikametimi askerlik şubesine bildirmek üzere yeniden ikamet senedi tanzim edeceğimi natik ikametgâh senedimdir.

Hüviyet sahibinin imzası

A. Çaylak

Yukarıda fotoğrafı yapıştirilerek t sdik edilmiş olan Behzat oğlu 1931. doğumlu Ece Ayhan Çaylak'a ikametgâhi tasdik olunur.

T. C.
İstanbul Belediyesi
Sihhat İşleri Müdürlüğü
Mevki Tabibliği

Soyadı : Çaylak
Öz adı : Ayhan
Yaş, memleketi : 14 Oadlya
İşi : Talebe
Adresi : Kara gümrük Çiftliği
Sakak : 16

Yukarda hüviyeti yapıtırılmış her türlü hastalıklardan salımdır. 141 91 1944

Belediye Tabibi

Çiçek aşısı yapılmıştır.

A. Çaylak

Ece Ayhan: Evet.

Özcan Yalım: Ortaokulda yazdığın şiirlerden ya da romandan kalan herhangi bir şey var mı?

Ece Ayhan: Yok.

Özcan Yalım: Gerek yazılı, gerek belleğinde...

Ece Ayhan: Yok. Belleğimde işte, yalnız o tek şiirin adı var, "Damlalar Damlalar" diye. Üç nokta yan yana! Romanı da hayal meyal şöyle hatırlıyorum. O zaman ben şeyi okumuşum... Haa, demek orta üçte... O zamanlar Avrupa'dan filmler gelir ya, Özcan. Bir de bundan bir hafta on gün evvel, bunların romanları çıkardı.

Özcan Yalım: Şimdi de aşağı yukarı sürüyor.

Ece Ayhan: Yıldız Kitaplar falan vardı o zamanlar, hatırlar mısın? Nebioğlu'nun, Osman Nebioğlu'nun. Yalnız ortaokulda Kleist'ın Michael Kohlhaası'nı okudum. Romanın o zaman kronik olduğunun farkındayım ben. Roman gibi okuyordum. Aslında kronikmiş. Onu ben orta üçte okudum, yani okulu bitirirken, ikinci defa okuduğumda. Demek ki 48 yılı olabilir. Bu tip yıllar sonra vurdu beni, bir daha okudum. O zamanlar Siyasal'dayım. Michael Kohlhaas benim için şu bakımdan da önemli: 1974'te Ekim'i'nde hasta oldum, Zürih'e gittim ya, beni uyutmuşlar. Altı saat uyumuşum ben aşağı yukarı. Gözlerimi açtım. Böyle perdenin renkleri yukarı açıyor. Olamaz dedim ben, hiçbir formun dışına renkler çıkamaz. Hatta baktım, o defterlerde de var. Sonra, birkaç saat sonra, aynı gün mü, ertesi gün mü, bilemiyorum da, doktordan izin

alıyor, odaya giriyor Mattias diye bir çocuk, Zürihli. Michael Kohlhaas nasıl yazılıyor, bunu bana bir bakıver dedim. Hiçbir şey bilmiyorum ben aslında. Pire için yorgan yakmanın bana göre en güzel tiplerinden bir tanesidir. Niçin bu aklıma geldi, onu da bilemiyorum. Hiçbir şey yok. Hani bir çağrışım olsa, bir dereceye kadar. O da bakmış, ertesi gün geldiğinde bana söyledi, yazdı, böyle yazılıyor dedi. Ben telaffuzunu biliyorum da. Yazılışını unutmuşum tabii.

Özcan Yalım: Şimdi gene ortaokula biz dönelim. Bu öğrencilik yıllarında ailenin ekonomik, sosyal durumu nasıldı?

Ece Ayhan: Aynı şey gibiydi. Kendi babam gibiydi.

Özcan Yalım: Önce babanla olan yılları konuşalım. Kaç yaşına kadar sen, babanla annen evliydi?

Ece Ayhan: Aşağı yukarı, biz İstanbul'a geldik, annem galiba, yanılmıyorsa, 41'de falan boşandı. 41'de mi, 42'de mi? Dur bakayım. 41-42 diyebiliriz. Bilmiyorum.

Özcan Yalım: Şimdiye kadar dikkatimi çeken bir şey oldu. Annenle ilgili daha çok notlar, bilgiler var, babanla ilgili çok az şey var. Bunun için babanın kişiliği hakkında çıkarabildiğin bir şeyler var mı? Tabii sekiz yaşında bir çocuğun... Boşandıktan sonra da ayrıca gördün...

Ece Ayhan: Tabii, 55 yılında öldü. O zamana kadar az veya çok görürdüm. Adamın bazı sorunları vardı gibi geliyor bana. Bu adam, babam, çok içerde. Özellikle mal müdürüyken. Sarhoş olarak hatırlıyorlar, çok iyi içkici diye. Osman Karaca var Datça'da. Tanır mısın?

Özcan Yalım: Hayır, tanımıyorum.

Ece Ayhan: En yaşlılardan biri. O geldi. Tokgöz pansiyonun sahibi Hüsamettin Bey onu getirdi. Babamla beraber çalışmışlar. Tahsildar falanmış adam. Belki Maliye'de ufak memur, bilemiyorum. Beraber içerdik diyor. Böyle bir içkiye düşkünlüğü vardı onun. Ama memur da olduğu için akşamları, kısıtlı içermiş. Akşamcıymış. Bu akşamcılık onun dedesiyle ilgili.

Özcan Yalım: Müftü olanla da...

Ece Ayhan: Evet, gizli gizli içermiş, kaçak, arkabahçede kafayı çekermiş. Müftü olduğu için... Sonra bu sürdü sanıyorum. Gündüzleri içtiğini pek hatırlamıyorum ama, akşamları...

Özcan Yalım: Evde mi içerdi, yoksa dışarıda mı?

Ece Ayhan: Dışarıda.

Özcan Yalım: Yani evde bir sofra kurma şeyi yoktu.

Ece Ayhan: Pek yoktu.

Özcan Yalım: Annen içmezdi herhalde.

Ece Ayhan: Hiç içmezdi.

Özcan Yalım: Biraz daha, nasıl bir tipti baban? Niçin ayrıldılar hatırlıyor musun?

Ece Ayhan: Biraz hatırlıyorum ama, tamını değil. Çok kafalı adam derdi annem. Şimdi düşünüyorum da, doğal bir şey. Köy ilkokulunu bitiriyor annem. Ee, babam da iyi kötü kasabalı, Gelibolulu. Yalova köyündeki okulu bitiriyor. O zaman

üç yıllık mı, beş yıllık mı, orasını bilemiyorum. Beş yıl olabilir ama. Çünkü Osmanlılar dönemi içerisinde, kayıtlarda geçiyor, iki sene önce köyde öğrendim ki, Türkiye'de İstanbul dışındaki ilk üç beş köyden biriymiş ilkokulu olan. Sanıyorum şeyden ileri geliyor... İçki bir kere. Mesela, eve sarhoş gelirmiş. Hatırlıyorum ben. Aynı şeyi mal müdürüyken de yapıyor, yani işten ayrıldıktan sonra falan hikâyesi değil ki. İstanbul'da da bunu sürdürdü. Sanırım en büyük şey içki.

Özcan Yalım: Babanın İstanbul'daki görevi neydi?

Ece Ayhan: İstanbul'da bir görevi falan yoktu. Danışmanlık yapardı bazı yerlere. Ortaklık kurardı. Ama ciddi ortaklık değil. Mali şeyler falan. Belli işi olmadı. Arzuhal yazardı, dilekçe yazardı, danışmanlık yapardı. Bu içki şeyi götürdü. Sonra birkaç sene de şey oldu... Hatta bir akşam geldi. Kafayı çekmiş. Biz Taksim'de oturuyoruz. Annemle babam ayrılmışlardı yıllar önce. Üvey babamla oturuyoruz biz. Geldi çocuklarımı isterim diye. Ablam da var. Benden beş yaş büyük. Ben on bir yaşındayım, o da on beş, on altı yaşında olması gerek. Çocuklarımı isterim diye bir rezalet çıkarma... İçmiş de. Aslında anneme söylese, ben çocuklarımı göreceğim diye, niye şey yapsın. Zaten görüyordu.

Özcan Yalım: Ayrıldıktan sonra baban da tekrar evlendi mi?

Ece Ayhan: Hayır, evlenmedi.

Özcan Yalım: Yani ölünceye kadar tekrar evlenmedi.

Ece Ayhan: Evlenmedi. Bir kadınla yaşadığını bir süre, duydum. İstanbul'da. Dört yıl, beş yıl bir kadınla yaşadığını duydum. Ama ben onu gördüğümde, Hırkayı Şerif İlkokulu'nda okurken, meyhanede görürdüm. Başka yerde bulamıyorsun.

Özcan Yalım: Sana harçlık falan verir, katkıda bulunur muydu?

Ece Ayhan: Bazen verirdi. Ama sürekli vermezdi.

Özcan Yalım: Çünkü onun da sürekli bir işi yok. Orada burada türlü işlerde...

Ece Ayhan: Evet.

Özcan Yalım: Kızkardeşinle, ablanla ilişkilerin nasıldı?

Ece Ayhan: İyiydi. Bazı kızdıırırdım. Ablayı kızdırmak... Mesela, biraz uzun boylu o, leylek derdim. O zaman kızardı.

Özcan Yalım: Onun yazınla, sanatla bir ilişkisi oldu mu hiç?

Ece Ayhan: Hayır, yok onun.

Özcan Yalım: Sonradan da olsa.

Ece Ayhan: Hayır, olmadı.

Özcan Yalım: Yani senin şimdi senin şiir yazdığını, bunun ne demek olduğunu anlayacak bir yerde mi?

Ece Ayhan: Hayır, onu biliyor da, şiir yazdığımı, kitap yazdığımı biliyor. Oğulları falan söylüyor doğallıkla, gazetelerde görüyor. Ama fazla ilişkisi yok. İlkokul beşi bitirdikten sonra, ablamı ortaokula göndermemişler. O yüzden kızardı.

Özcan Yalım: Baban mı göndermemiş?

Ece Ayhan: Evet. Kız çocuğudur, gerek yok falan diye. Halbuki, öyle bir adam da değil. Hani öyle tutucu, dindar bir adam da değil.

Özcan Yalım: Ablan kaç yaşında evlendi?

Ece Ayhan: Dur bakayım, ben ortaokuldayken, 50 yılı sanırım. Ya 49 ya 50.

Özcan Yalım: Haa, sen lisedeyken...

Ece Ayhan: Bir dakika! Daha evvel... 48 olamaz, 49.

Özcan Yalım: Yani sen ortaokul son sınıfta, ikinci sene okurken.

Ece Ayhan: Evet. Taksim'de oturuyorduk biz.

Özcan Yalım: Ablanın adı soyadı ne?

Ece Ayhan: İffet Çağlar. Yani şimdi İffet Çekinmez.

Özcan Yalım: Kocası?

Ece Ayhan: Mehmet Çekinmez.

Özcan Yalım: Kaç yeğenin var?

Ece Ayhan: Dört tane. İki oğlan, iki kız.

Özcan Yalım: Şimdi ablandan başka da yakın bir yaşayan akrabası yok, değil mi?

Ece Ayhan: Halam yaşıyormuş. Burada, Çankaya'da, Pilot sokakta. 78'de buraya gelince, Filiz'lerde kalırken, telefon etmişim. Ama kadını ben yirmi beş, otuz senedir görmemişim. En son 55'te görmüştüm. Mithat Paşa'da otururlardı. Kocası Devlet Su İşleri Genel Müdürü mü, neydi? O da yaşıyormuş. Nihat Sargınalp diye bir adam. Baba tarafından

ailede o kalmış, anne tarafından bir teyzem var. Köyde. Yaşlı, herhalde 78-80 yaşlarında olması gerekir.

Özcan Yalım: Ablanla ve ailesiyle görüşüyor musun?

Ece Ayhan: Hayır, ablamla görüşmüyorum.

Özcan Yalım: Ne zamandan beri?

Ece Ayhan: 78'den beri. Ben son defa Zürih'e gittim, bir daha görüşmedik.

Özcan Yalım: Bir olayla mı, yoksa...

Ece Ayhan: Bir olay oldu. Çirkin bir şey yapmışlar.

Özcan Yalım: İstersen anlatabilirsin, istemezsen geçelim.

Ece Ayhan: Yoo, anlatırım. Ortada bir şey yok. Ben oradayken, biraz umutsuzluğa düşmüştüm, son defa İsviçre'ye gittiğimde. Bir de nezle olmuşum, grip olmuşum, yatakta yatıyorum. Yaşargil de şey demiş bana, kontrol için bile para gerekir. Hastaneye şu kadar frank borcun var demişti, ben yapabileceğim şeyi yaptım. Sonra ben yatakta Ecevit'e falan mektup yazdım o dönem içinde. İstanbul'a ablamlara yazdım, Aksaray'a. Yani iyi durumda değilim diye, moralim de çok bozuk, biraz da grip olmuşum. Biraz değil, epeyce karamsarım. Bunlar, belki gidiyor diye, Çubuklu'ya gidiyorlar evime, eşyaları kendi evlerine taşıyorlar. Bir de bir lamba bırakmıştım, antikamsı bir lambaydı. İzzet sonra onu satmış, İzzet Yasar. Biraz paraya ihtiyacım vardı ben köydeyken. Onu da benim dayımın bir büyük oğlu var İstanbul'da oturuyor. Ona bırakmıştım. Hani ben ölüp kalırsam oralarda, bunu sat, üvey babam vardı ya, ona ver, demiştim. Adam ölüp kalırsa, benim de şe-

yım bu olmuş olsun, demiştim. Doğru değil belki ama, aklıma öyle geldi. Almışım, bir de halı, Esentepe'de oturuyor çocuk, Engin diye bir çocuk, Engin Deniz diye bir çocuk. Onu da almışlar. Sonra bana oraya yazdılar. Ben şaşırdım, dedim. Hem ablama, Ankara'ya kızına gelmiş. Ufak kızı evlendi, şimdi büyük kızı da evli. Halen burada, Bülten'de. Ufak kızı, ikinci çocuğu. Vakıflar Bankası'nda çalışıyor, kocası da müfettiş Vakıflar Bankası'nda. Maltepe'de bir yerde oturuyorlarmış. Ama aramıyorum, şey var, onlarla bağlantısı yok da, çocukları zor durumda bırakmayayım, diyorum ben. Sonra onlara yazdım ben. Beş altı gün sonra ya da bir hafta sonra. Enişteme. Enişte dedim, benim anlayabildiğim kadarıyla, ben kötü durumdayım, şuyum, buyum, ama, bunu anlıyorum dedim. Buna galiba, ölü soygunculuğu derler, dedim. Doğru bir şey değil bu, dedim.

Özcan Yalım: Belki de eşyaları koruma falan filan... Ortada kalmasın diye mi kim bilir?

Ece Ayhan: Şöyle yazdım onlara. Değil, yanlış yorum da değil. İdris Küçükömer var, aynı apartmanda oturuyoruz. O üst katta. Ben buna yazmışım. Demişim ki İdris'e yazacağım, dedim. Evdeki eşyaları, ben umutsuzum ya Zürih'te, İdris köye nakletsin dedim. Annem de o sırada köyde. Bir kamyon tutsun, evdeki eşyaları oraya nakletsin diye. Onu yazınca, hemen şey yapmışlar. Özcan, yani yok olayın.

Özcan Yalım: Peki, bir de, üvey baban hakkında. Onun adı soyadı neydi?

Ece Ayhan: Kemal Turgay.

Özcan Yalım: O ne iş yapıyordu?

Ece Ayhan: O Ocak-Şubat aylarında mezbahada kuzuculuk yapıyordu, diğer aylarda boyacılık yapıyordu.

Özcan Yalım: Ne boyacılığı?

Ece Ayhan: Evleri badana, boya, yağlı boya...

Özcan Yalım: Ne zaman evlendi annenle?

Ece Ayhan: Herhalde 42-43 yılı falan olabilir.

Özcan Yalım: Yani boşandıktan iki sene, üç sene sonra.

Ece Ayhan: Evet.

Özcan Yalım: Annenle onların çocukları oldu mu?

Ece Ayhan: Hayır, olmadı.

Özcan Yalım: Yani anne bir, baba ayrı kardeşin olmadı. Tek kardeşin ablan.

Ece Ayhan: Ablam.

Özcan Yalım: Onunla ilişkilerin nasıldı?

Özcan Yalım: Şimdi son konuşmamızda, ortaokuldan mezun oldun.

Ece Ayhan: Evet.

Özcan Yalım: İlk sorum: O yazı nasıl geçirdiğini anımsıyor musun? Ne yaptın ortaokul bittikten sonra?

Ece Ayhan: Ortaokulun yazında, arkadaşlarla, biz o zaman Taksim'de oturuyorduk, Ağa Camii'de oturuyorduk. Arkadaşlarla pazar günleri, ne hikmetse hep pazar günleri, Heybe-

liada'ya gidiyorduk. Orada plaj vardı. Değirnen Plajı mı diyorlar, bilemiyorum da. Haftanın diğer günlerinde Dolmabahçe'ye gidiyorduk. Orada yüzüyorduk. O zamanlar derin denilmiyor ama hatta bir Cumhurbaşkanlığı şeyi vardı, yata vardı. Acar mıydı bir şeydi. O zaman Gümrük Müdürlüğü ya da Tekel Müdürlüğü oradaydı. O zaman da operaya gidiliyordu. Bir şey aklımda kaldı; bak şimdi çağrışım oldu. Şimdi, Gümüşsuyu'ndan Dolmabahçe'ye inerken o merdivenler daha yapılmamış ama yapılmak üzereydi. Küpler falan konulmuş oraya yani yapılmak üzere oldu. Arkadaşlardan bir tanesi, ama eğikti, kovuk gibi açılmış böyle toprak, üstü kapalı tabii, arkaya alta indi çocuk, öbür taraftan çıktı. Ben de dedim. Fakat sıkıştım. Geri gelemiyorsunuz çünkü, şey, eğik, yani düz olsa geri dönebileceksiniz. Orda biraz canım sıkıldı ama. Çıktım ama yani biraz şafak attı. Kalma tehlikesi falan yok ama yani yine de sıkışıyorsun öyle şeyinde. Hep Dolmabahçe'ye şey yapardık biz. Ondan sonra, futbol oynardık Taksim alanında. O zaman, vali şeydi, eee, dur bakayım, kimdi, dur bakayım? O sırada mesela top şey yapardı... Santrafor oynardım ben. Bir topa vururduk, Taksim'de şey var ya, tramvayların geçtiği yer var, âbide var. Oraya kadar giderdi, biz peşinden! Sonra validen öyle yayılmıştı çocuklar arasında. "Vali duymuş da yasak etmiş" demiştim. Şimdi dolmuşlar orada duruyorlar.

Özcan Yalım: Taksim Parkı'nın olduğu yerler.

Ece Ayhan: Taksim Parkı'nın merdivenleri.

Özcan Yalım: Boşalandı.

Ece Ayhan: Oradan da top, şöyle ... Bez toplar, bazen o tenis topu var; onları oynuyorduk. Yani o yaz fena geçmedi aslında.

Özcan Yalım: Evet. Şimdi, liseye gelinceye kadar herhangi bir işte çalıştın mı, ufak tefek de olsa?

Ece Ayhan: Hayır.

Özcan Yalım: Sonra hangi liseye girdin?

Ece Ayhan: O zamanki adı, yani girdiğimde, Taksim Erkek Lisesi'ydi. Aynı okul aslında. Şimdi, sonra Beyoğlu Erkek Lisesi oldu; aynı yer, aynı bina. Şimdi Atatürk Erkek Lisesi. Bu şeyde, Taksim'den Galatasaray'a giderken solda kalıyor. Halen de, şu anda da, Atatürk Erkek Lisesi adı. Biliyorsun, Lale Sineması'nın arkasından gözüktür.

Özcan Yalım: Ana caddede değil aslında, ara caddede.

Ece Ayhan: Ama caddeden bakınca en dipte gözüktüyor, kapısı.

Özcan Yalım: Evet, şimdi, nasıl bir sınıftı, s nıf arkadaşlarından anımsadığın, öğretmenlerinden anımsadığın, birinci sınıfta?

Ece Ayhan: Öğretmenlerimden şeyi anımsıyorum ben. Bir adam vardı. Edip Ayel diye. Profesör falan değildi, ama kendisi Profesör Edip Ayel derdi. Şiir falan yazarmış. Şiirlerini verirdi bize, gösterirdi. Fransa'da ziraat okuduğu zaman, öğrenimini yaptığı s rada şiir ödülü falan almış.

Özcan Yalım: Bende hatta onun Fransızca şiir kitabı var.

Ece Ayhan: Evet. Öyle övünürdü. “Ben, Fransızca bir şiir yarışması oldu, ona katıldım, kazandım” falan derdi. Ama ne, bilemiyorum şimdi şiirini, nasıl olmuş yayın diye.

Özcan Yalım: Bende var.

Ece Ayhan: Çok kızardı Yahya Kemal Beyatlı'ya. Adamakıllı kızardı. Belki ondan bir-iki yaş falan ufak olabilir. Bir de şeyi hatırlıyorum okulda. Gene kalabalık bir sınıftı. Yani epey kalabalık bir sınıftı, çok hınzır çocuklar da vardı. Bazen öğretmenler açık falan verirlerse onlarla alay falan ederlerdi. Tah-taya tebeşir atarlardı. Mesela hoca şey yazıyor bir dekleme yazıyor mesela, matematik hocası. Orda bir çocuk, Uğur diye bir çocuk, soyadını şimdi çıkaramıyorum Bedihi Naci diye bir çocuk sonra gördüm onu zaten Fransa'ya gitmiş bu. O yıl sınıfta kaldım ben. İlk sınıf, şeyde...

Özcan Yalım: Niçin?

Ece Ayhan: Bilmiyorum nedenini. Çünkü bir kere sınıf çok şeydi, yani korkunç haybeli bir sınıftı. Herifler, ders anlatılıyor değil mi, nasıl matraklar, nasıl gülmekler! Mesela, biri çıkarıyor, öğretmeni sevmiyormuş, çakıyı masanın üzerine saplıyor. Öğretmen de sinirleniyor tabii. Böyle bir şey! Tam bir alem bir sınıf. Belki onun etkisinde kalmış olabilirim, bilemiyorum.

Özcan Yalım: Büluğ çağı falan?...

Ece Ayhan: Yok onu geçelim, onu geçelim şimdi.

Özcan Yalım: Ortaokulda...

Ece Ayhan: Onunla ilgisi yok. Yani bu ayrı şey...

Özcan Yalım: Yahut da spor merakı, futbol falan...

Ece Ayhan: Şey oynardık biz, futbol da sözü yok. Taksim Alanı'nda değilse bile, bazen, kulisenin kapıları var, üstü kapalı. Orda mesela oynuyorduk. O artık gerçek futbol sayılmaz belki de o. Yani, gençlik, değil mi?

Özcan Yalım: Evet. O sene, şiir yazmayı sürdürüyor muydun?

Ece Ayhan: Sürdürüyordum. Hatta bir edebiyat hocası vardı, bir de...

Özcan Yalım: Edip Ayel?

Ece Ayhan: Hayır, bu, Fransızca hocasıydı, Edip Ayel. Adamın ismini şimdi çıkaramayacağım. Israrla bu aruz veznini öğretiyordu. Başka şeyi yoktu. Babası da kendisi de, ne diyorlar onlara, tezhipçi. Babası da öyleymiş. Dingin, sakın bir adamdı. Fakat bütün ısrarı şey, yaşlıca bir adamdı. Cahit Güven de vardı mesela, onu hatırlıyorum. Hatta aklıma geldi, pek hoşuna gitmişti adamın. Kalıplara göre birtakım şiirler söylemek hikâyesinde. Ben de, “mehtap gelir, canan gider” demişim. Aruzun bir sirkülesine uyuyor bu; fecrine değil de kalıbına uyuyor. Sirküle daha şey. Pek hoşuna gitmişti onun. Yanlışlığı (...) içinde fakat vezinlere uyuyor, o kalıba uyuyor şeyinde.

Özcan Yalım: Peki, öğretmenin zorlamadığı zaman yazdığın şiirler, hece miydi, serbest vezin miydi?

Ece Ayhan: Serbest bir şeydi. Bunlar ders için. Yani ben, vezinli, kafiyeli, aruzlu falan şiirler yazmıyorum. O ders için.

Özcan Yalım: O, dersti. Ama normal...

Ece Ayhan: Evet.

Özcan Yalım: Onlardan hiçbir şey anımsamıyorsun ve yok kalan.

Ece Ayhan: Hiçbir şey anımsamıyorum. Hep deneme onlar.

Özcan Yalım: Bir yayınlama girişimi falan...

Ece Ayhan: Yok.

Özcan Yalım: Yok. Kendin için yazıyordun, arkadaşlara veriyordun. Ve o sene sınıfta kaldın.

Ece Ayhan: Sınıfta kaldım.

Özcan Yalım: Bir kız, mız meselesi?..

Ece Ayhan: Hayır.

Özcan Yalım: Yoktu o zaman.

Ece Ayhan: Kız arkadaşlarım vardı mesela, Afrika Han'da saklambaç oynuyorduk mesela. Kızın adı Efser olabilir kocaman gibi bir kızdı. Benim orada çok arkadaşlarım vardı: Rum, Yahudi, Ermeni... O zamanlar çok fazlaydı; o, 49'da. Bayağı fazlaydı.

Özcan Yalım: O sene ben de Kabataş Lisesi'ndeydim.

Ece Ayhan: Öyle mi? Afrika Han'da oynardık biz saklambaç şeyinde. Tabii birkaç kapısı var, oranın Afrika Han'ın. Afrika Han'ı biliyorsun değil mi? Koyu Recep Lokantası oradaydı. Kapısında da bir gazeteci vardı. Oradan dergiler alırdım. (...) Ondan sonra Amerika'nın komiksleri vardı. Komiks.

Özcan Yalım: Tommiks falan?

Ece Ayhan: Tommiks değildi, komiks.

Özcan Yalım: Resimli romanlar.

Ece Ayhan: Resimli romanlar. 35 kuruştı. Hatta ben onları okurdum, geri verirdim. Mesela diyelim ki söz gelimi 15 kuruşa, 20 kuruşa yenisini alırdım böyle şeyde. O da alırdı, beyaz bir adamdı, uzun boylu bir adamdı.

Özcan Yalım: Hangi derslerden kaldığını hatırlıyor musun?

Ece Ayhan: Onu hatırlamıyorum, ama.

Özcan Yalım: Doğrudan, yani ikmalsiz kaldın.

Ece Ayhan: Yok, yok. İkmal, ikmal de vardı.

Özcan Yalım: Hani ikmale kalıp...

Ece Ayhan: İkmale kalıp... Hangi derslerden kaldığımı bilemiyorum. Dur bakayım, ne olabilir. Matematik falandı belki.

Özcan Yalım: Ve ikmalı veremeyip kaldın.

Ece Ayhan: Veremeyince kalıyoruz tabii ki.

Özcan Yalım: Evdeki tepki ne oldu?

Ece Ayhan: Pek bir şey olmadı.

Özcan Yalım: Daha lise birde üvey baban var.

Ece Ayhan: Üvey babam var.

Özcan Yalım: Annenle beraber oturuyorsunuz.

Ece Ayhan: Hoşlanmadılar ama şeydi, tepki şu oldu, tamam tamam şimdi oldu, buldum. Ben kitap, çok kitap okuyordum. Annem kitapları, ben sınıfta kalınca, sobaya attı, yaktı.

Özcan Yalım: Onlar yüzünden kaldın saydılar.

Ece Ayhan: Evet. Onun da şeyini dediler. Ondan kalınca. Ben de kızmıştım. Niye bunu bana yapıyorlar falan diye. Ders çalış falan demişti annem. Ben de kitabın arasına başka bir roman koymuşum, bakarken kitap çalışmalarını tarih kitabı coğrafya şeyi, çalıştığımız zaman içindeydi o. O zaman okuduğum şey, kitap şey... O zamanlar, belki şimdi de devam ediyor, bir film gelir mesela. Bronte Kardeşler filmi geldi, hemen romanı çıktı. Yeni Yıl geldi, hemen romanı çıktı. O vesile oluyordu birtakım şeylerin görünmesine falan...

Özcan Yalım: Yıldız romanlar falan diye.

Ece Ayhan: Yıldız romanlardı, evet. Bugün de sürüyormuş o.

Özcan Yalım: O zaman, gene o yıl ve o yaz, daha ciddi yazın eserleri okudun mu?

Ece Ayhan: Şimdi, şey, okudum. Bir Fransızca öğretmenimiz vardı bizim. O biraz ısrar ediyordu. Fransızcam benim iyiydi. Mesela “L’aigle à deux têtes”i okudum. “İki Başlı Kartal” Jean Cocteau’nun. Kohlhaas okudum işte, sanırım ben. Orada bir... Yaklaşık, ya ortasonda ya da lise birde olması gerekir. Michael Kohlhaas en çok sevdiğim kitabımdı. Bir de vardı ortaokuldayken, “Yıldızların Parladığı Anlar”da (...) hem Kleist’in biyografisini anlatır hem de kimin biyografisini anlatıyor, birisinin daha Kleist’in biyografisini anlatıyordu. Bir biyografi çalışması, güzel bir çalışmaydı. O zaman ipucu vermişti Kleist’in şey bakımından. Fakat ben tabii ben lise birde okudum onu. O Fransızca öğretmenin de rolü oldu. Çünkü şey var, sade Jean Cocteau falan değil. Hatta o yıl

bunlar geldiler. Jean Cocteau oyuncu bir adam var, Jan Marais. Müthiş Ebeveyn'i sahneye koydular. "Comédie-Française" olarak geldiler, İstanbul'da Galatasaray'da Atlas Sineması'nda oynadılar, ben de gittim oraya. Hatta kokteyle Jean Marais imza günü yapıldı da, kitabı imza ettirdim.

Ece Ayhan: O günlerde en çok okuduğumuz tercüme kitaplar (...), Istrati, Panait Istrati, John Steinbeck, Varlık'tan.

Özcan Yalım: Varlık'tan genellikle...

Ece Ayhan: Hepsini aşağı yukarı. Aşağı yukarı değil, hepsini. Sonra... Tabii bunlar kopuk oldu. Başka şeyler olabilir de, şu anda aklıma gelenleri söylüyorum ben sana. İkinci dokuzda, yani birinci sınıfta kaldım ya ben.

Özcan Yalım: Evet, ikinci yılın.

Ece Ayhan: O zaman arkadaşım oldu, Aslan adında. Aynı sınıftayız. Bir daha şey oldu, yazına, edebiyata daha yakınlaşma oldu. O da meraklıymış. Daha önce böyle bir edebiyatla ilgili bir arkadaşlarım falan yoktu. Müzikle, sinemayla falan. Baktım bu Aslan, hem sinema hem müzik hem edebiyat. Üçü vardı, sürdürüyorduk biz. Erdoğan diye bir arkadaş da vardı. Erdoğan Kalyoncu diye, galiba yanılmıyorsam. Aşağı yukarı hep beraberdik.

Özcan Yalım: Yani ilk sanatla ilgili arkadaşın Aslan Ebiri oldu.

Ece Ayhan: Evet. Aslan olması gerekiyor. Bilal diye bir arkadaşım vardı. O da şeydi, o bana hatta Duhamel'in kitaplarını vermişti. "Salavin'in Ruznamesi" ile "Gece Yarısı İtirafı"nı.

Sonra bir yanlışlık olmuş Bilal'de. O zamanlar bir şey çıktı. Bir dersten bir adam kalırsa, yeniden bir üst sınıfa devam edebiliyor şeyi çıkmış. Bunun da bir hesabını yanlış yapılmış. Biz beraberiz, biz sınıfta onuncu sınıftayız.

Özcan Yalım: Dokuzda daha. Henüz ikinci seneni okuyorsun dokuzuncu sınıfta.

Ece Ayhan: Evet. Bu ona geçtiğimiz zamanlar. Ona geçtik de ilk günleri, Bilal yanımızda tabii. Beraber sınıf geçmişiz. Müdür geldi bunu aldı sınıftan. Meğerse yanlışlık yapılmış da, gene sınıfta kalmış bu Bilal. Çok kırıldı, bunun üzerine. Bu özel kolej var, şeyde, Sıraselviler'de, oraya gitti bu. Şimdi Amerika'da. Bu kırgınlık bayağı şey yaptı onu, iz bıraktı.

Özcan Yalım: Evet, o sene nasıl derslerin? İkinci yıl?

Ece Ayhan: İyiydi, iyiydi. Annemin şikâyeti falan yoktu.

Özcan Yalım: Doğrudan doğruya geçebildin mi?

Ece Ayhan: Geçtim. Doğrudan geçebildim.

Özcan Yalım: İkmalsiz.

Ece Ayhan: İkmal falan yok. Sonra, daha şey, çok eskide... Onuncu sınıfa geçmeden önce, bizim aile İzmir'e taşınmak istedi. Belki bir hafta on gün daha var İzmir'e taşınma şeyinde. Ben önceden gittim. Naklimi yaptırdım İzmir Atatürk Lisesi'ne ... İzmir Atatürk Lisesi'ne.

Özcan Yalım: Yani dokuzuncu sınıfın ikinci yılı bitmeden.

Ece Ayhan: Hayır, hayır, bitti.

Özcan Yalım: Bitti, sınıfı geçtin...

Orta öğretim talebelerine mahsus dosya

Talebenin numarası:

73.5

384

155

649

Okulun adı :

ZEynelabadiyeh Ortaokulu
Taksim E. Lisesi
Zemir Mithat Lisesi
Beşiktaş E. Lisesi

Foto

Adı, soyadı :

Ece Ayhan Çağlar

Babasının adı :

Behçet

Doğum yeri ve tarihi :

Osmanlı 1931

Ece Ayhan: Dokuzu, sınıfı geçtim ben, yazı geçirdim, yazın okulların açılmasına diyelim ki on beş gün kala veya yirmi gün kala, veya bir hafta kala, bilmiyorum şeyini. 50 senesinin Ekimi'nde falan, ekimin başlarında. Belki de eylülün sonlarında İzmir'e gittim ben. Okul gerçekten çok güzel bir okulmuş, o İzmir Atatürk Lisesi. Ondan sonra öğrenci oldum ben. Daha önce bir duruma göre şeydi, ortama göre falan şey yapıyordum. Baktım ki yarısı yatılı aşağı yukarı, çok iyi dersler, öğretmenler. Abidin Erdoğan'ı orda tanıdım, Abidin Erdoğan. İlk felsefeyi bana o öğretti.

Özcan Yalım: Resim öğretmeniydi orda.

Ece Ayhan: Resim öğretmeniydi orda. Sonra ev yerleşmedi şeye, İzmir'e. Ben yılbaşında, o zamanlar üç karne alınıyordu, ocak sonuna kadar, ondan sonra bilmem nereye kadar, üç karne veriliyordu. Yani ocak sonunda İstanbul'a döndüm ben.

Özcan Yalım: Nerde kaldın İzmir'de?

Ece Ayhan: O şey var, Basmane'nin, şimdi adını bilemeyeceğim. Basmane'den şu Tepecik'e doğru giderken, şey var, Kadifekale var ya, oraya yakın bir yerlerde idi. Üvey babamın bir akrabası vardı orada.

Özcan Yalım: Akrabasıyla kaldın.

Ece Ayhan: Onlarda kaldım. Sonra üvey babam da oraya geldi. Herhalde yokladı. Abisiydi o. Ordaki hayatım benim düzenli geçti. İşte Orhan Veli orda öldü. Cumartesi günü bir matinesi vardı, Elhamra Sineması'nda, oraya giderdik, öğrenci matinesi. Sanki başka şeyler de olmak... O günler tabii hem

sabahtan hem akşamları ders var tabii. Orhan Veli'yi İstanbul'dayken duymuştum. Sonra İstanbul'a döndüm ben. Kooperatifi bize verdiler, Aslan'la, kooperatifi. Verilmesinin nedeni de şu: Biz Aslan'la okul bittikten sonra otururduk sınıfta satranç oynardık. Muavin görmüş bunu, müdür görmüş falan, ben bilmiyorum, farkında değilim. Bize iyi öğrenci gözüyle bakmaya başlamışlar bunlar. Çok iyi, olağanüstü diye. Bazı dersler bizi kaldırmazlardı. On verirlerdi. Yani o kooperatifi vermelerinin nedeni de o, yani bunlar güvenilir adamlar, bunlar...

Özcan Yalım: Satranç oynuyor!

Ece Ayhan: Satranç oynuyor. yüksek sandı ya, satrancı. Halbuki o şey, devede kulak bir şeydir. Hem disiplin hikâyesi var. Evet, bir anlamda disiplinliydik. Şeyin etkisi olmuş, İzmir Atatürk Lisesi de etkili olmuş tabii. Orda bir şiir yarışması açtık biz. Hatta şey geldi, bir sürü şiirler geldi; dergi de çıkarıyorduk ama teksirle çıkarıyorduk. Yarışmaya şey gelmişti, "Babamın Pabuçları" diye bir şiir geldi. (...) İbrahim Fethi, şey, İbrahim Ferit Edgü diye. Şiirin adı da "Babamın Pabuçları". Sonra tabii o çocuk, şeye gitti, okulu bitirmeden, onun orta bölümü vardı, Güzel Sanatlar Akademisi'nin, Fındıklı'daki, oraya gitti.

Özcan Yalım: Evet, sen de katılmış mıydın şiir yarışmasına?

Ece Ayhan: Hayır, biz açmıştık, biz açmıştık. Bu galiba sonuçlanmadı sanırım ben, ama bir sayı teksir olarak dergi yayınladık. Orada benim bir şiirim çıktı. Ama hangi şiir bilemiyorum.

Özcan Yalım: Yani teksirle de olsa ilk yayımlanan şiirin oluyor.

Ece Ayhan: Evet

Özcan Yalım: 1950.

Ece Ayhan: 50.

Özcan Yalım: Evet.

Ece Ayhan: Ondan biz Aslan'la sinemaları çok iyi izledik. Bir yandan müzik, o piyano dersi alırdı. Bir madamdan, Rum mu, Yahudi mi artık bilemiyorum. Onlar Cihangir'de otururlardı. Benim en iyi arkadaşımды. Sonra bir şey oldu. O Aslan, bu hasta oldu. Tüberküloz. Verem şeyinde. Arkadaşlar ama bıraktılar. Yani çekingenlikti herhalde, sanırım ben. Ben hiç bunu düşünmeden daha fazla gittim geldim ben. Hatta her gün. Annesinle gidip konuştum hatta. Sınıfta kalacak çocuk, siz dedim konuşun, dedim öğretmenleriyle. Öğretmenleri onu çok seviyorlar, iki notu da versinler, iki karnede de not olursa, üçüncü karnede gelmese bile şey yapabilir falan dedim. Çocuk o yüzden geçti çocuk. Sonra onlar yaza giderlerdi, yazın Erenköy'e Haydarpaşa'dan giderlerdi. Sağlık yönünden daha çok, çocuğun sağlık yönünden. Ekonomik durumları da fena değildi. Olağanüstü değildi ama iyiydi de. Orda da boyuna satranç oynardık. Ece şu saatte şu köşeden çıkacak diye beklerdi. Çünkü tren var, Erenköy'e kadar geliyor, eve kadara yürüyorum ben, belki beş dakika, belki yedi dakika, bilemiyorum. Şimdi köşeden çıkacak diyormuş annesine veya kardeşine, ben çıkıyordum. Pazar günleriydi. Okuyorduk, çalışıyorduk. Biraz Cummings'e çalıştık biz o

zamanlar. Bu İngilizce dersi de alıyor. Hatta Beckett'in şiirlerini çevirdi. Ben de ona yardım ederdim ama o esas Eliot.

Özcan Yalım: Geçişler falan.

Ece Ayhan: Evet. Sonra yayımladı Aslan. Yıllar sonra, 56'da falan yayımladı.

Özcan Yalım: Birinci sınıfın ikinci senesi de böylece rahatça geçti. Ama hala yayımlanmış şiir yok ama bir sanat arkadaşı var. Aslan Ebiri. O yazı da onu ziyaretlerle beraber geçirdin.

Eren Barış: Kışın beraberiz zaten aynı okuldayız. Sınıf da kaybetmedi.

Özcan Yalım: Bu ikinci sene edebiyat öğretmenin değişti mi?

Ece Ayhan: Değişti. Edebiyat öğretmeni bir kadın. Hatta beni tahtaya kaldırmıştı, ben de o günlerde Sorel'in "Fransız İhtilali Tarihi"ni okumuştum da.¹ Orada "Fransız İhtilali Tarihi"nde papazın bir tanesi, fiçının üzerine oturur, barut fiçısı. Sigara içer. Onu anlatmıştım. Daha yeni okumuştum. On veriyor ya da dokuz veriyor. Çok iyi öğrenciydik ya. Astronomi dersi vardı, on! Hiç kalkmazdık. Matematik on. Biz de Aslan'la şey yaptık, bunu kötüye kullanmayalım dedik. Oturduk biraz çalıştık.

Özcan Yalım: Evet. Lise iki gene aynı okul.

¹ Kitabın orijinal adı: Albert Sorel (1951). *Avrupa ve Fransız İhtilali*. Çev. Nihat Sırm Örik. İstanbul: MEB.

Ece Ayhan: O zamanlar lise on ikiye çıkarıldı. Yani biz on ikiye kadar okuyanlardanız.

Özcan Yalım: Yani şimdi dokuzu okudun, kaldın.

Ece Ayhan: Kaldım.

Özcan Yalım: Fakat onun sonunda İzmir'e gittin.

Ece Ayhan: Yok. Dokuzu okudum kaldım, gene İstanbul'da kaldım, Taksim Atatürk Lisesi'nde. Geçtim dokuzu.

Özcan Yalım: Ondan sonra İzmir'e gittin. Onun ilk...

Ece Ayhan: Onun ilk dönemi; Ekim, Kasım, Aralık okudum. Tekrar döndüm onuncu sınıfa.

Özcan Yalım: O zaman kooperatifçilik yaptın, teksirle dergi çıkartıp şiir yarışması açma olayı oldu.

Ece Ayhan: Yani o zaman ne oluyor, 51 yılı oluyor.

Özcan Yalım: Sonra Aslan Ebiri o sene hastalandı. O yazı da beraber geçirdiniz. Lise on bire başladınız.

Ece Ayhan: Evet.

Özcan Yalım: Aslan da başlayabildi mi?

Ece Ayhan: Tabii tabii. Çünkü sağlık şeyidi ama artık şey yapmadı. Ben onu zirayet etmiştim. Yakacık'ta bir senator-yum vardı. Özel miydi, resmi miydi, orasını bilemiyorum da. Hava falan veriyorlardı. Kısacası çocuk iyileşti sonuçta.

Özcan Yalım: On birinci sınıf nasıl geçti?

TÜRKİYE CUMHURİYETİ MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI DEVLET OLGUNLUK İMTİHANI DİPLOMASI

Ad ve soyadı	649 Ece Ayhan Çağlar
Baba adı	Behzat
Doğum yeri	Dadya
Doğum yılı	1931
Diplomayı veren okul	Beyoğlu Erkek Lisesi
İmtihani bitirme ders yılı ve dönemi	1952-1953 Güz
Mecburi hizmet süresi	

DİPLOMA NUMARASI: 701

Beyoğlu Erkek Lisesini 1. VII-1953 tarihli ve 775 sayılı diploma ile bitirdikten sonra Edeliyat kolundan Devlet Olgunluk imtihanı geçirerek Bekir, derece ile diploma almağa hak kazanmıştır.

101 X 1953

M. E. İ. Müdürü V. Müdür ~~M. E. İ.~~
Fezî Erden Şerif Par
Amir İsmail

Ece Ayhan: On birinci sınıfta, kendiliğinden olmuş, bizim etkinliğimiz olmuş. Biz bunun farkında değiliz. Her genç gibi, her öğrenci gibi şey yapıyoruz, gene satrancı sürdürüyoruz Aslan'la. O zaman klasikleri fazla okuyoruz. Tercüme dergileri, klasikler. Ben görmeyince, O söylüyor bana, şu kitabı vesair diye. Başka arkadaşlar da var o devirde, sadece Aslan değil. Mesela Erdoğan Kalyoncu da, annesi onun Rum'du. Bir hıncılık yaptı ama edebiyat öğretmeni. Behice Kaplan diye bir kadının iyi arkadaşıymış bu kadın, edebiyat öğretmeni, adını şimdi çıkaramıyorum. Aliye miydi, Aliye olabilir. Sonra belki bulurum. Sınıf öğretmeniymiş bu kadın, bir gün herkesin annesini babasını sordu bu. Herkesi ayağa kaldırıyor, herkes de kalkıp söylüyor. Sıra Erdoğan'a gelince, 17 Erdoğan'dı babasının ismini söyledi, annesinin ismine gelince "Madam Kalyoncu" dedi. Soyadları Kalyoncu'ydu. Öğretmen, yine ısrar etti "annenin adı nedir?" diye. Gene çocuk, "bayan Kalyoncu" dedi. Rum'muş meğerse. Kadın teşhir için yapıyormuş bunu. Hıncır bir şey. Behice Kaplan da şimdi Mehmet Kaplan'ın karısı. Şöveci bir kadıymış, böyle şeyinde. Sanki bir şey var. Bir bok var zannediyor. Şimdi duyduğuma göre Almanya'daymış Erdoğan. Erdoğan'la bir anım var benim. Bir resim sergisine gittik onunla biz. Elhamra Sineması var ya şimdi İstanbul'daki, onun karşısında bir kilise var, St. Antuan Kilisesi. Girişinde sağ tarafta birileri galeri yapmışlar. Hemen girişte ama. Yani içeri giriyorsun, sağda, daha kilisenin avlusuna falan girmeden önce sağda. Ressamın adı Kazimier Rubolowski. Biz resim sergisini gezmişiz, sonra Erdoğan'la çıktık, yıllarsa sonra

birbirimize rastlayınca “bakalım hangimiz bu ressamın adını hatırlayacak” dedik. O günden beri Erdoğan’ı ben görmedim.

Özcan Yalım: Karşılaşmadın ama aklında duruyor ressam.

Ece Ayhan: Duruyor. Kazimier Rubolowski diye bir adam. Artık Türk asıllı mıydı, Rus asıllı olduğu belli. Kazimier Rubolowski.¹ Beyaz olabilir. Ya da İtalya’da yaşayan akrabalarını görmek için mi geldi, artık orasını bilemiyorum. Bir daha adamın adını duymadım ben. Maya Sanat Galerisi’ne girdik. Ama gene öğrenci olarak. Elhamra Sineması’ndan Taksim’e geçerkendi. O adı (...) İsim olarak tabii Kuzgun. Ama 50, 51 yılları olamaz bu. En azından 52 olması gerekir.

Özcan Yalım: Ama on birinci sınıfı da iyi okudun, geçtin. Kalmadın.

Ece Ayhan: Hiç kalmadım.

Özcan Yalım: İkmalsiz. Gene yazın..

Ece Ayhan: Gene iyi bir yaz geçti, fena bir yaz geçmedi.

Özcan Yalım: Yani genellikle Aslan’la...

Ece Ayhan: Genellikle Aslan’la ama başkaları da vardı. Biraz yalan oldukları için onlar Cihangir’de, biz de Taksim’deyiz. Ağa Camii şeyindeyiz. Aynı sınıf arkadaşısınız. Başka bir de şey vardı... Önder diye bir çocuk vardı. Önder Baykal diye. Şimdi galiba Eğitim Fakültesi’nde, İstanbul’da profesör olmuş galiba. Resim yapardık. Fatih’in çok güzel bir resmi vardı Özcan. Hani böyle sanki...

¹ Türkiye’de uzun yıllar yaşamış Polonyalı ressam.

T. C.
MILLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
TAKSİM ERKEK LİSESİ
MÜDÜRLÜĞÜ

Okul No.: Ece
Adı ve soyadı: Ayhan Çarğalar
Babasının adı: Bekir
Anasının adı: Hayriye Hıncal
Doğduğu yer: Dardıya
Doğduğu yıl: 1931 Eylül 10
Dini: İslam
Mezhebi: Hanefi
Mesleki ve Sosyal durumu: Talaba
Medenî hali: Bekar
Boy: 1.70
Öz: 1.70
Renk: 1.70
Bedence sakatlığı veya eksikliği: 1

Bu kimlik cüzdanı örneği aslının aynıdır.
Müdür Yardımcısı

NÜFUS KÜTÜĞÜNE KATITLI OLDUĞU YER

İli: Çanakkale
İlçesi: Ece Abant
Bucığı: 1
Mahalle veya Köyü: Yukarı
Sokağı: 13
Ev Numarası: 13
Cill Numarası: 13
Sahife Numarası: 13
Ne Suretle Verildiği: Doğum

Bu nüfus cüzdanında adı ve hüviyeti yazılı olan Ece Ayhan Çarğalar
Türkiye Cumhuriyeti valandaşı olarak nüfus kütüğünde kayıtlıdır Bu cüzdan Dardıya
nüfus idaresinden verilmiştir. 5/10/1931

1 / 19

Taksim Erkek Lisesi Müdürü

Kayıtlı olduğu Askerlik Şubesi: 1

Ece Ayhan: Gerginlik oldu. Öyle bir şey yok dedim ben. Zaten böyle bir şey olsaydı ben daireden mektubu eve getirmezdim yani birini saklarsam şeyinde. Biraz anlar gibi oldu ama ne de olsa bir kuşku oluyor tabii. O sırada annesi babası da orda. Onlar pek seviyorlarmış. Sonra anne baba gitti İstanbul'a. Sonra ne hikmetse bir ay sonra falan, artık mektup mu yazmışlar, telefon mu etmişler, telgraf mı çekmişler, telefon da vardı evde. Mektup da yazmış olabilirler. Bu sefer yılbaşından sonra geldi kayınpeder, kızı da alacak, "sen hazır askere gideceksin" dedi. Martta. Askerlik Şubesi'ne başvurmuşum ben. Zaten geçiktirmişim askerliği. Annesi falan çok merak ediyorlar, çok seviyorlar. 15-20 gün ayrı kalacaksınız falan dediler. Ben de akla yatkın buldum bunu. Tam bulmadım da bir parça akla yatkın buldum. Sonra ordan birdenbire (...) davası geldi. Bu çocuğu da çağırmışlar. O zaman Sivas Öğrenci Yurdu'nda. Senin demişler "iyi arkadaşın bak, senden gizli olarak bak bak o kıza şeymiş". Çocuk bana mektup yazdı ordan böyle böyle diye. Benim de canım çok sıkıldı, şaşırdım, kızdım da. Tam bir kumpasa gelmiş olmalı. Ben sonra, ya bir ay sonra ya on beş gün sonra ya yirmi gün sonra, bilemiyorum, İstanbul'a gittim. Askerliği erteledim, bir şeyden onun nedeni başka. Çocuğu rahatlatmaya çalıştım, böyle bir şey yok, ama kayınpeder öyle yapmış olabilir, kızın seni bırakmasının nedeni başka bir şey dedim. O şeyi söylemedim. Ee, yok beni aldattın, hani tabanca kullanma hikâyesi var ya, o. Senin canına okurum dedim ya (...). Kafam iyice bozulmuş. Sonra buldum onu ben. Bir gelişimde

Beyoğlu'nda. Geldiği bir meyhaneye, sokak arasında kabzayı vurdum kafasına. Senin biraz kurcalaman gerekir, dedim. Birkaç kere vurdum sonra kaçtı. Her neyse, şimdi atlayarak geleceğim. 68 yılında, başka bir olaydan dolayı ben bir yıla mahkûm olmuştum. Anlaşıldığı kadarıyla, biz Cihangir'de oturuyoruz, daha iyi bir ev bulmuşum Gümüşsuyu'nda, kaloriferli de. Ordan evi naklederken, annem söylüyor bana, üvey babam gelmemiş. “Niye gelmedi” dedim. “Valla bilemiyorum” dedi. “Benim eşyalarımı burada bırakın” demiş. On beş günlük, yirmi günlük, Cihangir'de evin kirası verilmiş. Ev daha iyi, kaloriferli, daha düzgün bir ev. Alman Konsolosluğu var ya, onun arkasındaki sokakta.

Özcan Yalım: Ben de oturdum o sokakta. Molla Bayırı derler. Aşağıya iner, merdivenli bir yol.

Ece Ayhan: Bayırdan inmiyorsun da merdivenlerden iniyorsun.

Özcan Yalım: Ben oturdum o sokakta. İsmi Molla Bayırı.

Ece Ayhan: Öyle mi? Japon Konsolosluğu'nun arkasındaki sokak.

Özcan Yalım: Alman. Park Oteli'nin arkasına düşüyor.

Ece Ayhan: Hayır.

Özcan Yalım: Ha, sizinki daha aşağıda.

Ece Ayhan: Şimdi, burası Park Otel. Arada sokak var, Alman Konsolosluğu, arada sokak var, Japon Konsolosluğu. Bizim ev burda. Merdivenle iniliyor. Ondan sonra, birkaç kere annem bana söyledi. Ben o zaman Sinematek'te çalışıyorum.

Özcan Yalım: Nerde?

Ece Ayhan: Sinematek'te çalışıyorum. Mis Sokağı'nda, Tak-sim'de, eve yakın. Ben birkaç kez sordum anneme: “Niye gelmedi, ne oldu aranızda?”, “Valla tam anlayamadım” dedi. Anlaşılan tam anlıyormuş da bir kısım şeyleri söylemiyormuş bana. Hani ben de kızmayayım falan diye. Sonra oturduk biz, baktık, ben biraz orda kaldım. Kirayı ben karşılıyorum. İki bin. Kalorifer parası yazın yok ama. Ufacık bir katkısı oluyor çocuğun. O zaman dayımın büyük oğlu yanımızda bizim. Ya-ni dayımın oğlu, ben, annem, üvey babam bir arada oturuyo-ruz. Üç erkek iyi kötü çalışıyorlar. Evin bütün masrafları bana bindi, çocuk başladı vermemeye. 200 lira mı veriyordu, 250 mi veriyordu, artık bilemiyorum o zamanlar. “Engin” dedim, “Beni zor durumda bırakıyorsun, bak babam gelmedi, bütün şey benim üzerime yıkıldı; kira, kapıcı parası, kalorifer parası, yiyecek, içecek vs.” Meğerse, sonradan anladık ki, üvey ba-bam söylemiş: “Verme!” demiş. Çocuk kapılıyor, aslında onun çıkanna aykırı bir şey olması gerekir. Sonra ondan ne isteyebilir, yaptırımı yok ki onun. Ben zor durumda kalırsam ne olacak yani? Bunları sonradan öğreniyorum ben ama. Sonra, galiba evet 9 Kasım günü, biz Şakir'le buluştuk Ecza-cıbaşı'yla. O geldi, cumartesi günü. Ha, pardon, bir şey daha söyleyeceğim. Üç gün bana dedi ki annem “üvey baban geldi, seni ihbar edecekmiş.” Hatta bunu da söylemedi. İhbar ede-cekmiş falan demedi. Mahkemem kesinleşmiş. Ben Yargıtay'a başvurmamışım. Denizli'deki mahkeme karar vermiş. Orada kabahat bende. Ondan sonra, ev sahibi bir şey ima etti bana.

Ev sahibinin kirasını da veremiyorum ben. Meğerse üvey babam ev sahibine çıkmış, “bu adam bir yıla mahkum oldu” demiş. O da “beni ilgilendirmez” demiş. O evde daha önce Altan Erbulak, Füsun Erbulak karı-koca oturmuşlar. Kirada oturmuşlar tabii. Sonra ben, annem de onu söyleyince, ev sahibi de öyle şey yapınca, bir kamyon tuttum, bir günde kolaylıkla, rastlantı oldu, Anadolu Hisarı’nda çok güzel bir ev buldum. Kirası da 350 lira. Gümüşsuyu’ndaki evin kirası 850 falandı. Kalorifer dahil olmak üzere. Eşyaları oraya geçirdik. Adam oraya polis de getirmiş. Kaçaktır, mahkûm olmuştur falan diye. Memet Fuat’a gidiyorlar. Memet Fuat’a ben tembih etmiştim. Beni bir soran falan olursa nerede oturuyor diye bilmiyorum dersin, dedim, Sinematek’te çalışıyor demezsin demiştim aylar önce. Ona gelmişler, “bilmiyorum” demiş. Mustafa Kemal’in adı geçiyor. Geçmiş demek ki şeyde. Ona gitmişler, belki başkalarına da gitmiş olabilirler. O da “Sinematek’te çalışıyor” demiş. Cumartesi günü, 9 Kasım günü Şakir geldi. Cumartesi günü herhalde bir-iki civarı tahmin ederim. Onunla konuştuk biz. Yönetim Kurulu Başkanı ya. Bilgi almak istiyor birtakım şeyler konusunda. Mevsim yeni başlamış. Bu gitti. Ben salona çıkmıştım odamdan. Bir baktım ki üvey babamın yanında iki sivil var. “İşte bu” dedi. Adamlar beni götürüyorlar. Şakir de bakmış acayip bir durum var, o da geri dönmüş. O da geldi karakola. Beyoğlu Emniyet Amirliği’ne, hepsini anlattım. Yapacak bir şey yok dedim, kesinleşmiş dedim, kabahat bende, onu da biliyorum dedim. Konu şu dedim, aşağı yukarı, kabaca dedim. Bir de benim ar-

kadaşım var, pek iyi arkadaşım Tanju Kurtayaz diye. Ondan sonra üvey babamla bağımız kesildi, doğal bir şey kesilmesi.

Özcan Yalım: Annenle resmen boşandı mı?

Ece Ayhan: Evet. Ondan sonra adam gitmiş bir köyden bir akrabalarımıza, uzaktan akraba, üç kız kardeş oturuyorlardı. Onları adam bağlamış. Sonra 72 yılında söylemişti Nişantaşı'nda dedesi, Ege'nin dedesi, çocuğu gösterme falan demiş üvey babam. Yani kızgınlığı demek ki sürüyor.

Özcan Yalım: Peki sana kızgınlığı nereden geliyor?

Ece Ayhan: Nesnel değil. Tıpkı şey gibi, hani uçuruma düşecek olan bir adam birilerini de sürükler ya onun gibi herhalde. Benim yorumum bu. Yalın bir adamdı. Benim anladığım kadarıyla herhalde o, şeyden korktu. Halbuki kişisel bir şey. Niye korkuyorsun? Hani halk inancı vardır ya, epeyce yaygındır; banknot gerçeğe yakın basılırsa, idama kadar gidermiş diye. Böyle bir şey yok tabii. Onunki de böyleydi. Benim yorumum bu oldu. Yani sonradan bir pişmanlık var, derin bir pişmanlık var ama. O belki annemle bir çekişme oldu. Ona bir şey yapamıyor tabii, hem birisine bir şey yapmak istedi. Annem beni pek seviyordu, belki bilmiyorum ama ancak bu olabilir.

Özcan Yalım: Sen de ondan saklamamıştın böyle bir mahkûmiyet olduğunu.

Ece Ayhan: Konuşmadık ama. Saklamak yok.

Özcan Yalım: Biliyormuş ama.

Ece Ayhan: Biliyordu tabii. Evraklar geliyor, kâğıt geliyor, davalar falan sürerken.

Özcan Yalım: Orta sondan epeyce dağıttık ve on sene atladık. Şimdi geri dönelim. Ortaokul öğretmenlerini saydın; ders durumunu söyledin; bir-iki ufak anı, olaylar, ilk yazdığın şiir, ilk okuduğun kitaplar, ordan tekrar devam edelim. Şimdi söylemek istediğin bir şey varsa söyle, yoksa gelecek defa...

Ece Ayhan: Söyleyebilirim. Şey önemli. Ben ortaokuldaydım. Ortaokul Vefa'nın karşısında ya. Köşede şadırvan var şimdi biliyorsun. O zaman gazeteler, dergiler falan satılıyor. Ben bütün dergileri bazen alırdım. Marko Paşa, Şalom bile aldım. Yahudilerin bir dergisi vardı. Yazıyı bilmediğim halde. Ama bir kısmı da Türkçe'ydi. Şey çıkardı.

Özcan Yalım: Necip Fazıl'ın.

Ece Ayhan: Necip Fazıl'ın, Aziz Nesin'in, Sabahattin Ali'nin, Rıfat Ilgaz'ın. O zaman bilmiyordum. "Çocuk ve Allah"ı duydum. Vefa Lisesi'nden bir çocuk. Şimdi genellikle, daha çok da o zamanlar bir yıl kalan danışmanı çıkarırlardı. Danışma öğrencileri de Vefa'ya gelirlerdi arkadaşlarına biraz yakın olmak için. Onların üniformaları kapalıydı. Bir anlamda teşhir. Üniforma yok şimdi. Normal bir şey gibi. Fakat uzun yıllar hem kapalı yakaydı hem bayağı şapkaları falan vardı, yani uzaktan gördüğünde dahi anlardım. Onlardan bir çocuk gelmiş de, belki bizden bir yaş falan büyük; o söylemiş "Çocuk ve Allah" diye kitabı. Hatta şeyi söyledi o. Bir de şeyi hatırlıyorum ben. Bir onu hatırlıyorum başka şeylerde söyledi

ama. “Çocuk ve Allah” daha önce çıkmış da. Aradan birkaç yıl geçtikten sonra o zaman okumuştum ben.

Özcan Yalım: İlk okuduğun ciddi şiir kitabı olabilir mi Çocuk ve Allah?

Ece Ayhan: Olabilir. Çünkü ondan önce, haa, bir de şey var. Şaheser Antolojisi, iki ciltlik, Milli Eğitim Bakanlığı basmış. Vasfi Mahir Kocatürk derlermiş. Orda klasik; Dostoyevski, Tolstoy, Şekspir, yani bütün Fransız, İtalyan, Alman, Rus, Amerikan, bütün yabancı adamlar...

Özcan Yalım: Bunlar da ortaokul döneminde...

Ece Ayhan: Orada. Önce bir resim vardı. O kitabın ben çok etkisinde kaldım. Çok değişik. Yalnız Dostoyevski, Shakespeare yok ki. Bakıyorsun, Burns diye bir adam var. Bir İngiliz şair. Yani ordaki şiirleri aşağı yukarı düzyazı gibi çevirmişler. Koşuk olarak hiçbirisi değildi benim hatırladığım kadarıyla. Ama hikâyeler vardı, romanlardan bazı parçalar vardı. Hatta orda bir şey okumuştum ben, Kartal Hikâyesi vardı Dostoyevski'nin. Bir de Almanların Körner diye genç bir şairi vardı. Gazi Mustafa Kemal'in nutkunu, imzası da var. İlk sayfası pelur kâğıdı gibi ince. İlk baskısınımış o. Nerden elime geçti...

Özcan Yalım: Yeni yazıyla ilk baskısı.

Ece Ayhan: Yeni yazıyla tabii ki. Üç ciltti. Üçüncü cilt çoğunlukla belgelerdi. Çoğunluk değil, hepsi belgelerdi. Hatta orda okumuştum; 1920 Şubatı'nda Akbaş Olayı var. Akbaş da benim doğduğum, annemin köyünün, Yalova köyünün.

Ve şimdi Ece Ovası'nın başlangıcı. Akbaş denilen yer, ordaki hisar, kale, Hero'nun bulunduğu yer işte. Efsane'deki Hero ile Leandros'un delikanlı ile rahibe hikâyesi. O Köprülü Hamdi Bey'den bahseder. O pazar günü sabahleyin Güngör' soruyorum, orada baktım, odaya girdim, Köprülü Hamdi Bey'in fotoğrafı var. "Yahu" dedim, "Güngör" dedim, "Benim bildiğim kadarıyla bu adam askerî kaynaklı, Mülkiye'yi bitirmişliği yok" dedim. "Ben onun orasını bilemem" dedi.

Özcan Yalım: Yani tarihle hemen hemen ilk ilişkin de Nutuk'la.

Ece Ayhan: Evet.

Özcan Yalım: Okul dersleri dışında.

Ece Ayhan: Evet.

Özcan Yalım: Ortaokulla ilgili daha birçok şey gelebilir. Benim sorularımda bir konu var: Çocukluğunda din ile ilişkilerin nasıldı? Bu konuda aileden ve yakın çevrenden gelen etkiler. Çocukluğun ve tabii gene ortaokul bitinceye kadar olan dönemin.

Ece Ayhan: Bir şey hatırlıyorum, yazları, İstanbul'dayken köye giderdik de. Orda bir çocuk vardı. Ali diye ya da babasının adı Ali'ydi bilemiyorum. Gerizekalı bir çocuktü. Deli zannederdik çocuğu. Ona sormuştum. "Bu işler nasıl oluyor?" demiştım. "Nedir?"

Özcan Yalım: Kaç yaşlarında?

Ece Ayhan: O zaman herhalde 9-10 yaşlarında olması gerekir. Halbuki soru yanlış bir soru. Çocuk o durumdayken o

çocukcağız cevap veremez ki. Bir de büyük anneme sordum. “Büyük anne sen dindar bir kadınsın...” Namazından niyazında bir kadındı o. Ama böyle şu anlamda her gün namaz falan kılmazdı. Yani dindar olduğunu söylerdi. Ona sormuştum “büyük anne sen demiştin, köylü kadınsın yani köyünden pek çıkmadın.” Sağa sola gitmiş ama İstanbul’a gününbirlik. Birkaç günlüğüne filan gidiyor. “Hiç hayatında cin-peri gördün mü?” dedim. “Hiç görmedim” dedi. Angut diye bir şey vardı, bir hayvan. Sözde mezarları açarmış geceleri, masallarda geçiyor. Onları yermiş. Öyle anlatılırdı. Dinle ilişkim şöyle oldu. Bu (...) okurken. Orada bir komşu kadın vardı. Ramazanlarda her akşam başka bir camiye gitmek isterdi. Komşu oğlan, kız çocuklarını alır yanında götürürdü. Yaşlı bir kadın. Kocasını da istemezdi. İstemezdi değil de alay ediyordu. “Sen diyordu güzel sesli bir hafıza veya imama aşkınsın o camii değiştirtince sen de... Seni zındık, seni hınzır” derdi. İki çocuk gidiyoruz bir kız, bir oğlan. Ben nereye denk gelirse. Arkada otururduk. kadınlar böyle vardır ya camilerde. Kırk kır gülüyorduk tabii çocuk şeyiyle. Fazla bir şey olmadı. Aileden hiç yoktu olmadı.

Özcan Yalım: Annen namaz kılar mıydı?

Ece Ayhan: Hayır.

Özcan Yalım: Baban da herhalde.

Ece Ayhan: Evet. Öyle bir şey yoktu.

Özcan Yalım: Çünkü onun büyük babası müftü değil miydi?

Ece Ayhan: Müftü. Ama kafayı çeken müftü. Uçan müftü.

Özcan Yalım: Ortasona kadar değişik bir şey yok.

Ece Ayhan: Yok.

Özcan Yalım: Yani dua ezberlemelerin.

Ece Ayhan: Yok, öyle bir şey yok.

Özcan Yalım: Yahut Türkçe Kur'an okuman felan çünkü.

Ece Ayhan: İlk Kur'an şeyden okudum. Kur'an çevirisini. Nasıl okudum? Lise birde sanırım.

Özcan Yalım: Onları sonra... Liseye geçeriz.

Ece Ayhan: Çünkü en çok okuduğum yıl lise bir.

Özcan Yalım: Mesela ben 6-7 yaşındayken dedemi gözleri görmezdi. Camiye onu ben götürürdüm. Bana birçok da dua ezberletmişti o zaman. Yani benim bir sene felan sürdü bu dedemle beraber, dindarlık şeyi.

Ece Ayhan: Benim hiç olmadı öyle.

Özcan Yalım: Sonra Kur'an çevirisini üniversiteden sonra okudum ben.

Ece Ayhan: Önce Ömer Doğrul'un çevirisini okudum ben.

Özcan Yalım: Evet, yani ortaokulda böyle aileden gelen bir din baskısı veya çevreden olmadığı gibi...

Ece Ayhan: Hayır, yoktu.

Özcan Yalım: O gerizekalı çocukla sorduğum soruya karşılık aldığı bir şey...

Ece Ayhan: İpucu veremedi bana.

Özcan Yalım: Bir şey hatırlıyorum. Bir arkadaşla beraber bir iki namaz felan tecrüben olmuş muydu? Karıştırıyor muyum?

Ece Ayhan: Yok, hayır.

Özcan Yalım: Peki şimdi gene ortaokula kadar olan süreyi düşünelim. Hatırladığın önemli bir hastalık, geçirdiğin çocuk hastalıkları vardır...

Ece Ayhan: İkinci Dünya Savaşı'nda herkes gibi ortaokulda öğrenciyken uyuz salgını vardı. Sabahları, bazı sabahları parmakları kontrol ederlerdi. Şu şey hastalığı olur ya. O herhalde şeker yokluğundan, azlığından felan gelir sanırım ben.

Özcan Yalım: Ama tabii herhalde kızamık felan gibi.

Ece Ayhan: Onları hiç hatırlamıyorum, geçirmişimdir.

Özcan Yalım: Yani ortaokulu bitirinceye kadar böyle seni uzun süre yatakta tutacak önemli bir hastalığın?

Ece Ayhan: Hayır, hiç olmadı, hiç öyle bir şey hatırlamıyorum.

Özcan Yalım: Sağlık bakımından hastalıklı bir çocuk değildin?

Ece Ayhan: Hayır, değildim. Ne ilkokulda ne ortaokulda ne lisede öyle bir şey olmadı hiç hatırlamıyorum.

Özcan Yalım: Ailede de böyle bir durum yok.

Ece Ayhan: Hayır, ailede de bir durum yok.

Özcan Yalım: Sonra biraz konuşmuştuk ilk başlarında giyim bakımından şimdi ilkokul köyde böyle bir düşkünlüğün hatırladığın önemli giysiler felan yok diyordun.

Ece Ayhan: Yok.

Özcan Yalım: Ama ortaokuldayken hatırlar mıydın arkadaşların arasında bir ceket, pantolon giymiş ben de giyeyim felan gibi... Yani giyimle ilgili.

Ece Ayhan: Giyimle ilgili olarak...

Özcan Yalım: Daha doğrusu dış görünüşle ilgili... Gençlik, fiyaka felan özendirici şeyler.

Ece Ayhan: Yok olmadı, yalnız bir şey dikkatimi çekti benim. Bu kostak delikanlı derlerdi köyde hem giyinmeye çok düşkün olan delikanlılara, fiyakalı yeleği var, kasketi var, hepsi yeni gösterişi yerinde. Fakat okullarda hiç hatırlamıyorum böyle bir şeyi. Ne mahallede ne okulda böyle bir şeyi hatırlamıyorum ben.

Özcan Yalım: Tabii o yıllarda köyde, normal köy çocukları gibi mi giyinirdin köyde olduğun zaman?

Ece Ayhan: Ee tabii doğal olarak. Hem ekonomik durum pek el vermiyor hem de içe atmak diye bir şey olmuyor. O daha iyi giyiniyor vesaire şeyinde. Öyle bir şey olmuyor. Belki aşağı yukarı aynı giyiniyoruz o zamanlar.

Özcan Yalım: Evet, şimdi arkadaşın Baykal resim yapıyordu Fatih'in. Ve lise on iki sınıfa çıktı.

Ece Ayhan: Evet.

Özcan Yalım: Yani bir sene fazla okudun, okumak zorunda kaldın.

Ece Ayhan: Evet, biz mesela mezun olduğumu bir sene sonra, iki sene sonra tekrar on bire indi, n'apalım. Bir adam vardı (...) aldirmekle ünlüydü, dedikodu. Cemil Sait Barlas diye, arabasında karısı pazara gidiyormuş da. Gazeteciydi o zaman Demokrat Parti falan var, bakan yaptılar sanırım onu da. Milli Eğitim Bakanlığı yaptı mı onu bilmiyorum. Cemil Sait Barlas.

Özcan Yalım: Mehmet Barlas'ın babası mı?

Ece Ayhan: Babası.

Özcan Yalım: Evet şimdi, lise son sınıftasın, o yıl nasıl geçti?

Ece Ayhan: O yıl da fena geçmedi. O yıl da şey oldu, resimle müzik ilgili başladı, fazla başladı. Nedeni de şu oldu, (...). Aslan, ne oldu? Aslan piyano çalıyor, her gün mesela ders çalışıyoruz veya konuşuyoruz. Radyosu sabahtan akşama kadar açıktı, sürekli bir radyo vardı. Teknik Üniversite radyosu vardı. Yalnız müzik yayını yapardı, klasik müzik yayını yapardı. Bizim Kutlu Erbir de dinlerdi bizi böyle. Evinin üstüne bir çatı katı vardı, bir oda, çatıda, orada otururduk. Annesi çay yapmaya gelirdi, konuşurduk. Ee tabii, doğallıkla konsere de gidiyorsun. Bu esas bir Fransız Kültür Merkezi vardı, şey konsolosluğu, Taksim'de. Bütün sergiler orada açılırdı, yani çoğunluk, sergiler orada açılırdı. Orada gördüm ben. Oradan iki şey kalmış bende, bir sürü şey de vardı ya, filmler falan da vardı. Marta Tözge gelirdi, bir ressam. İncesu Kardeşler, orada mıydı, onu bilemiyorum. Şimdi bugün kayboldu onlar, yok adları falan sanları. Sonra şeyi hatırlıyorum orada, her yıl Balırcıköy'deki Akıl ve Sinir Hastalıkları Hastanesi'nin hastaları sergi açarlardı orada. Başlarda dikkatimi çekmişti,

Dağlarca'nın bir şiiri üzerine bir deli bir küçük resim yapmış falan şeyinde.

Özcan Yalım: Peki bu lise son sınıftayken, en sevdiğin Türk ozanları kimlerdi okuduğun, beğendiğin, hatırladığın?

Ece Ayhan: Lise son sınıftayken Türklerle fazla bağıntım olmadı. Şeyimiz, şey yoktu fazla. Yani, Orhan Veli'yi seviyordum ama Fransız değildi hatta.

Özcan Yalım: Daha çok Fransızlar, İngilizler...

Ece Ayhan: Daha çok Fransızlar ve garip şekilde Lorca'ydı o zaman yani, o İspanyol. Bunun ben bir şiirini okudum da belki onun da etkisi olmuş olabilir. Tercüme dergilerinde, Azra Erhat çevirmiş. "Ayda Ölüm" diye bir şiir. Çok gördüm, dur bakayım, nerden söylüyorum da, gerçekten güzel bir şiirdi ama.

Özcan Yalım: O zaman Fransızcasından okuyacak kadar Fransızcan var mıydı?

Ece Ayhan: Hayır, yoktu. Okuyordum ama şey değil.

Özcan Yalım: Tadına varamadan.

Ece Ayhan: Pek tadına varamadan şeyde. Fransızcadan okuyordum tabii. O zamanlar şeye abone oldum ben, "Cahier du Cinéma" diye bir sinema dergisi vardı. Aşağıda gittim, abone oldum. Onları bana gönderirlerdi. Bugün film yönetmeni olmuş olan adamlar, o zamanlar film eleştirmeniydi. Jean Luc Godard gibi, şey gibi, şöyle, onlar üç arkadaştı, biri Jean Luc Godard, biri şey, Orlando'yu çevirdi,

şimdi bulurum. Üç-dört adam vardı. Hepsi sonra eleştirmenliği bıraktılar, birinci elden sinema, film yönetmeni oldular.

Özcan Yalım: Halit Refiğ gibi bizde.

Ece Ayhan: Evet.

Özcan Yalım: Bizde de oldu ya aynı.

Ece Ayhan: Evet, tabii Halit arkadaşım. Yalnız o dergi hikâyesinde ilgi alanımda şey olmadı ama olmuş olabilir. Biraz o yıllarda şeyin de etkisi oluyor, öyle sanırım ben, yani çok geniş bir çevrem yoktu, öğrenci çevresi. Yani seçmediğin için olamıyor tabii. “Cahier du Cinéma” gelirdi. Türk parası olarak yatırırıyorsun, onlar geliyor şeyden. O zamanlar daha renkli, sarı renkli bir şeydi. Sonra, gene çıkıyormuş galiba “Cahier du Cinéma.” Epey yaradı. Aslan da şeyi alırdı, “Future Glory” alırdı. Bir sinema dergisi vardı. İngilizler çıkarıyormuş onu. Amerika’da veya Fransa’da çıkan filmlerin hemen ufak kısa şeyleri, jenerikleri. Yönetmen kim, oyuncular kim, müzik kim, yapımcı kim, kaç dakika falan sürüyor, bir de hikâye kabaca, bir de fotoğraflar. Yanılmıyorsam beş lira falandı galiba dergi, çok ucuzdu. Üstelik bir payı da vardı, biraz da pazarlama için çıkarırlarmış, öyle anlaşıyordu o dergi.

Özcan Yalım: Film tanıtma.

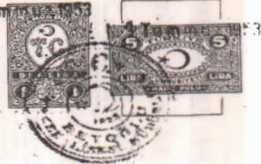
Ece Ayhan: Tanıtma şeyiyle... Ha, başka dergiler de var. Ben onları unutmuşum ben. Evet, o İkinci Dünya Savaşı’nınki, tamam.

Özcan Yalım: Evet, şimdi liseden, gene bu Beyoğlu, o zamanki...

Ad ve soyadı	Ece Ayhan Çağlar
Baba adı	Behzat
Doğum yeri	Dadya
Doğum yılı	1931
Diplomayı veren okul	Beyoğlu Erkek Lisesi
Öğrencinin okul №	649
İmtihanı bitirme ders yılı ve dönemi	1952-1953 Haziran
Mecburi hizmet süresi	

1 Temm 1953

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

LİSE BİTİRME DİPLOMASI

DİPLOMA NUMARASI: 775

Behzat ^{Oğlu} Ece Ayhan Çağlar

Lise öğrenimini bitirip Türkçe, Felsefe, Tarih, Coğrafya, Matematik, ~~Cabir Bilgisi~~, Fizik, Kimya, ~~Lâhika~~, ~~Tramca~~, Beden Eğitimi, Askerlik, Resim derslerinden imtihan geçirerek ~~Edebiyat~~ kolundan ~~Pekiyi~~ derece ile Lise Bitirme Diploması almağa ve Devlet Ölgürlük imtihanına girmeye hak kazanmıştır.

M. Eğ. Müdürü

Muhittin Akdik

W. Asan

11 ^{III} 1953

Okul Müdürü

Şerif Pinar

Ece Ayhan: Ben mezun olurken Beyoğlu Erkek Lisesi'ydi

Özcan Yalım: Adı?

Ece Ayhan: Adı.

Özcan Yalım: Hangi yıl mezun oldun?

Ece Ayhan: 53'te. 53.

Özcan Yalım: 52-53 ders yılı.

Ece Ayhan: Evet, evet.

Özcan Yalım: 53'ün aşağı yukarı Haziran'ı.

Ece Ayhan: Haziran'ı ama şöyle bir şey oldu. Şimdi o zamanlar, bir de olgunluk çıkardılar. Hem bitirmeler vardı hem olgunluklar vardı. Bitirmeleri pekiyi ile bitirmişiz biz. Sonra olgunluk şeyinde de artık bilerek mi, mahsus mu yaptık, orasını pek anlamıyorum. Çok iyi öğrenciydik aslında, son sınıfta özellikle. Kendimiz için denklem çözerdik Aslan'la, kendimiz için. Birtakım kendimize göre işte kurallar bulmuştuk. Onu bir garanti olsun diye mi eylüle de bıraktık, matematik çok iyi olduğu halde.

Özcan Yalım: Olgunluğu?

Ece Ayhan: Olgunluk şeyinde. Ve pekiyi ile geçmiştiz, iyi not almışız çok yükseğinden. Hem olgunluk hem bitirmeler pekiyiydi. Siyasal'a geçmede rolü onun da olmuştu. O zamanlar seçme sınavları filan yoktu ya.

Özcan Yalım: Vardı.

Ece Ayhan: Yok, vardı ama yani merkezi sistem yoktu, pardon.

Özcan Yalım: Ha, merkezi sistem yok.

Ece Ayhan: Onu söyledim.

Özcan Yalım: Peki şimdi 53'ün Eylülü'nde demek olgunluğu vererek bitirdin.

Ece Ayhan: Evet.

Özcan Yalım: Siyasal Bilgiler Fakültesi'ne girmek nereden aklına geldi, nasıl oldu?

Ece Ayhan: Şimdi üç yere başvurdum ben. İstanbul Üniversitesi'ne bağlı İktisat Fakültesi, Akademi, Güzel Sanatlar Akademisi'nin Mimarlık Bölümü, bir de Siyasal'ı yazdım.

Özcan Yalım: O zaman ayrı ayrı yazma diye bir sorun yoktu. Ayrı ayrı başvurdun.

Ece Ayhan: Başvuruyorsun. İkisine de başvurdum.

Özcan Yalım: Ayrı ayrı başvurdun.

Ece Ayhan: Evet.

Özcan Yalım: O zaman sanıyorum İktisat Fakültesi'nin bir giriş sınavı yoktu.

Ece Ayhan: Var, her okul kendi sınavını yapıyor.

Özcan Yalım: O zaman mesela Hukuk sınavsızdı.

Ece Ayhan: Bilmiyorum onu.

Özcan Yalım: Öyle, ben çünkü gidip kaydolmuştum sonra Siyasal'ı kazanınca kaydımı sildirdim.

Ece Ayhan: Yok, üçünün de sınavları vardı. Bak neden?

Özcan Yalım: Onların olabilir de.

Ece Ayhan: Sınavına girdim.

Özcan Yalım: Hukuk yoktu. Sen iktisat sınavına girdin fakültenin.

Ece Ayhan: Ondan sonra, fakat Siyasal'ın sınavları yapılacak, 750 öğrenci başvurmuş İstanbul'dan. İstanbul'da yapılacak bu sınavlar. Hatta orada mümeyyiz olarak yani çocuklar var, Siyasal'da öğrenciler. Aktan, neydi?

Özcan Yalım: Özak.

Ece Ayhan: Evet.

Özcan Yalım: Aktan Özak.

Ece Ayhan: Hayır, Özak değil, soyadı Aktan.

Özcan Yalım: Nusret Aktan.

Ece Ayhan: Nusret Aktan. Özak değil ama.

Ece Ayhan: Laleli'de oturuyordu, o çocuk, oturuyormuş daha sonra öğrendim iri yarı bir çocuktü. Fakat Siyasal'ın sınavlarıyla Akademi'nin sınavları çakışmış aynı güne bir tane-si. Ben Siyasal'a girdim. Sonunda girdim yani. Mimarlık şeyi, Güzel Sanatlar Akademisi demek ki daha şeymiş, aşağıdaymış. Sonra öğreniyorum ki birkaç gün sonra meğerse Akademi sınavlarını değiştirmiş, çakıştığını görünce. Ben bunu nereden bileyim tabii. Neyse, sonuçta, baktım, gazetede okudum. Siyasal'ı kazanmışım ben. Bir de İktisat'ı kazanmışım. O zaman oturup düşündüm; İstanbul'da kalırsam, iyi ki de annemin babamın evi burda, ben İstanbulluyum falan, burada dediysem İstanbul yani. Sonra “Yav” dedim, “Siyasal iyi okul” dedim. Yurdu falan varmış diye duydum. Burs da almamışım.

Özcan Yalım: Burssuz?

Ece Ayhan: Burssuz. İlk kırkın arasına girmemişim. İlk kırk burs alıyor. Sonra bir ipucu da vermişler bana, demişler ki: “Birden ikiye geçerken ortalama sekiz tutturursan, o zaman burs alırsın” demişler. Ben onu düşündüm, ne yapabilirim diye. İktisat’ı mı, Siyasal’ı mı seçeyim diye. Hadi dedim, Siyasal’ı seçeyim dedim. Hem değişik bir yer dedim hem iyi bir okul dedim. O zamanlar bayağı iyi olarak şeydi. Sonra birden ikiye geçerken sekiz tutturmak şeyinde, sonra başardım onu. Birden ikiye geçerken.

Özcan Yalım: O zaman üvey baban da ayrılmıştı değil mi, lise son sınıftayken?

Ece Ayhan: Yok.

Özcan Yalım: Üniversitede mi oldu o iş?

Ece Ayhan: Üvey babam... Üvey babam, o 68’de oldu.

Özcan Yalım: Ha, o ileriki ben karıştırdım.

Ece Ayhan: Tabii ki çok ilerde.

Özcan Yalım: Evet, o zaman, o yaz son yazın oldu İstanbul’da.

Ece Ayhan: 53 yazı. Evet.

Özcan Yalım: 53 yazı.

Ece Ayhan: Evet.

Özcan Yalım: Ve Ankara’ya geldin.

Ece Ayhan: Ankara’ya gelişim ekim sonu olması gerekir. Siyasal’a geldim, kaydımı yaptırdım. Zaten kazanmıştım. Yurda

kaydımı yaptırdım. Ondan sonra bir daha dönmedim İstanbul'a.

Özcan Yalım: 53-54 yılı oluyor.

Ece Ayhan: Evet. 53-54 yılı.

Özcan Yalım: Benim girişim 52-53 yılıydı. Yani ben ikideyken, sen bire birdeş oldun.

Ece Ayhan: Evet, evet öyle oluyor.

Özcan Yalım: Sınıfınız ilginçti.

Ece Ayhan: Pek tabii.

Özcan Yalım: Orada Ülkü Başsoy'la...

Ece Ayhan: Önce beni İzmirli zannettiler. Mesela şubatta ben İstanbul'a giderdim. Herkes bir yere gider. Martta dönünce, "İzmir nasıl?" diye sorarlardı. Yav ben İzmirli değilim, derdim. Ülkü Başsoy benim arkadaşım. Üner Birkan, İzmirli tabii, arkadaşım, Aydoğan Tuncer...

Özcan Yalım: O bizim sınıftaydı.

Ece Ayhan: Daha yüksekte ama Ünerlerle filan arkadaşlar tabii. Hatta oraya şey getirmişlerdi, Oğuz Onaran Siyasal'da okuyordu.

Özcan Yalım: Oğuz, Siyasal'da okumuyordu?

Ece Ayhan: Şey şey pardon, sözcüğü yanlış söyledim ben. Hukuk'ta okuyordu.

Özcan Yalım: Hukuk'ta okuyordu.

Ece Ayhan: Ben sözcüğü yanlış söyledim. Dil sürçmesi. Siyasal'da doçentti ya da profesördü ya Suphi Özbakkan diye.

O zamanlar iki dernek vardı okulda Siyasal'da. Biri dernekti, Öğrenci Derneği, biri Talebe Cemiyeti'ydi. Talebe Cemiyeti bir parça daha sağa kayan bir şey. Bu Suphi Özbakkan'ı getirmiş çocuklara ders versin diye. Ben de o derse girmişim, Üner Birkan da var, Aydoğan Tuncer de var.

Özcan Yalım: O alaturka şarkı öğretiyordu değil mi?

Ece Ayhan: Evet, şarkı öğretiyordu. Ben de gülüp geçmişim. Şimdi ben laikim ya sözde, İstanbul'dan öyle geliyorum. O, biraz müzik şeyi vardır, bu Muhteşem Sünter, Haluk Ağakay, bu Bilal'in, benim arkadaşlarım. Çünkü Haluk Ağakay benim arkadaşım Bilal Görür'ün eniştesiydi.

Özcan Yalım: Muhteşem Sünter'i nerden tanıyorsun? O benim Kabataş Lisesi'nden arkadaşım.

Ece Ayhan: İşte o Haluk'un arkadaşları, eniştesi ya Haluk, Haluk'un arkadaşları.

Özcan Yalım: Bize göre yaşlıdır Muhteşem.

Ece Ayhan: Ee tabii, çünkü en azından 28 doğumlu filan olması gerekir Muhteşem'in.

Özcan Yalım: Çünkü ben birdeyken, o son sınıftaydı.

Ece Ayhan: Evet. Hatta o bana ilgi çekici bir şey söyledi Özcan. Tek başına söylediği bir şey: Ben buna rastladım 72 yılında, pasaja girdik, 71 yılı hatta. Yok, daha eski, 67, 67 olabilir. Beyoğlu'nda pasaja girdik. Dedi ki "Senin için bir yazı yazacağım Varlık'a" dedi de, "Fakat kime anlattırısın?" dedi. "Benim görüşüme göre en önemli adamlardan bir tanesi sensin." dedi, 67.

Siyasal Bilgiler Fakültesi

Fakülte numarası?	1129
Adınız?	Ece Ayhan Çağlar
Hangi lisenin hangi sınıvından çıktınız?	Beyoğlu Erkek (Edebiyat)
Orada okuduğunuz en iyi dili?	Fransızca
Lisede okuduğunuz en iyi dili haricinde ikinci bir dil tahsil etmek istediniz, edebiyatınız hangi dili?	İngilizce
Diploma numaranız?	
Pederinizin adı nedir?	Hayri
Pederinizin adı ve işi, memur ise aldığı maaş?	Mil Müdürü
Ölümünüz kaç sene önce oldu?	6
Annenizin adı?	Ayşe
Annenin adı nedir?	Evet
Beyte kardeşiniz var mıdır? Kız ve erkek adı ile yaşları ve bir iş yapmada iseler yaptıkları iş?	Ahlan: İffet Çakılmaz (E-1) (27) Ev Kadını
Pederinizin ve annenizin veyahut kardeşinizin evlatlığınız var mı, nerede ve nelerdir?	Bahadır Galiboluda araghi Annenin Evlatlığı
Pederiniz ve anneniz hayatta değilse en yakın akrabanız ve velinizin adı, işi, memur ise maaşı?	Anıms: Vedat Çağlar (Velilerin) Vidini Tarzıkpaşa cad. no: 27/2 Beyoğlu-İstanbul
Baba ve annenizin oturduğu yer? Peder veya anneniz hayatta değilse velinizin oturduğu yer?	Anıms: Evlatlığı Kadını Anıms: Evlatlığı
Hafta tatilinde mektepte mi kalırsınız, velinizin yanına mı gidersiniz?	Velin: Vedat Çağlar'ın yanına
Beyte tatilde yaşadığınız yerin adresi?	Vidini: Tarzıkpaşa cad. no: 27/2 Beyoğlu-İstanbul

Özcan Yalım: O lisede Necatigil'le yakın dosttu, hem hocası ona benzeyen şiirler yazıyordu. Şimdi arka arkaya kitapları çıktı iki tane.

Ece Ayhan: Bir tane daha çıkmış.

Özcan Yalım: Evet, iki tane kitabı çıktı.

Ece Ayhan: “Ben, Sen, Sen ve Sen” diye galiba değil mi öyle bir şey. Bir yerde gördüm, dergide.

Özcan Yalım: Evet, şimdi Mülkiye'deki birinci senen.

Ece Ayhan: Evet.

Özcan Yalım: Sekiz tutturduğuna göre burs almak için iyi bir öğrenciydin, birinci sınıfta demek iyi bir öğrenciydin. Çünkü sekiz tutturmak pek kolay bir iş değil.

Ece Ayhan: İyi öğrenciydim ben, şeydi, biliyorum da mahsus Şefik Eren, neydi ya?

Özcan Yalım: İnan.

Ece Ayhan: Şefik İnan, onun dersine girdim. Öğrendim ki sekiz tutturmak için garanti olması gerekir. İlk altı dersim şey ya da dört dersim iyi. Kaç ders vardı birinci sınıfta?

Özcan Yalım: Altı ders.

Ece Ayhan: Altı vardı, dördü iyi. Garanti olsun diye girdim Şefik İnan'ın dersine, İktisat dersine. Hocam, bana sözlü sıfır verin, dedim. O da kıyamadı. Peki, niye? diye hiç sormayın, dedim. Burs hikâyesi düşünüyorum ben, dedim. O da kıyamadı bir verdi. Hani eylüle bırakmak şeyinde. Öteki de Siyasi Tarih, Ahmet Şefik'in. Ona söyleyemiyorum, Hocam, bana

sıfır ver, filan diyemezsin. Öyle sinirinden sıfır da verebilir bana. Mahsus bu soruları şey yapmadım ben yani kalacak not şeyinde. Sonra geldim eylülde çalıştım iki derse de. Birinden on aldım, birinden dokuz aldım. Bu kolay hikâye değil.

Özcan Yalım: Böylece sekiz ortalamayı geçtin.

Ece Ayhan: Ama nedeni şu oldu. Bütün yazın yalnız o iki dersi çalıştım ben İstanbul'da tatildeyken. O yaz hep Büyük-dere'ye gidiyordum ben. Bilal oradaydı. Beyaz Park'ta şey yapıyorduk. Kitapları da götürüyordum. Sürekli çalışıyorum ben, gece gündüz şeyinde.

Özcan Yalım: Evet, şimdi Müllkiye'deki o birinci yıl hayatın. Ben hatırlıyorum orada. İşte arkadaşlarınla, ben de Ülkü Baş-soy'la pinpon oynadığım için senle tanıştım. O zaman gene şiir yazmaya devam ediyorsun, ama daha herhalde bilinçli.

Ece Ayhan: Tabii tabii.

Özcan Yalım: O sene yazdığın şiirlerden kalan var mı? Yayımladığın var mı?

Ece Ayhan: O sene, 53'te Siyasal'da 54'te bulunurken yazdığım şiirlerden... Biri yayımlanmış diye duydum ama, yani 54 Şubatı'nda ilk yayımlanıyor da dergide, Türk Dili dergisinde. İki şiir. Biraz hafifçe orada hafifçe Lorca etkisi var, belleğimde kaldığı kadarıyla.

Özcan Yalım: Türk Dili dergisinin 1954 sayılarında...

Ece Ayhan: 54 Şubat sayısında.

Özcan Yalım: Şubat sayısında. Sende yok mu?

Ece Ayhan: Bende yok.

Özcan Yalım: Şiirin adını hatırlıyor musun?

Ece Ayhan: İki şiir var orada. Ad hatırlamıyorum.

Özcan Yalım: Evet, bugünkü şiirinle...

Ece Ayhan: Yalnız bir şey var ama bugünkü şiirimle ilgisi yok, çünkü iyi bir şey değildir o. Mutlaka ben lise sondayken göndermişimdir.

Özcan Yalım: Yazmışın göndermişindir... Bir sene bekler.

Ece Ayhan: Çünkü o birkaç ay sonra falan, öyle üç-beş ay sonra yayımlamıyorlar. Tanınmış falan filan da değilsin de ayrıca. Benim tahminim okuldayken yazdığım şiirler değil onlar. Lisedeyken yazdığım şiirler onlar.

Özcan Yalım: Evet. Peki, Mülkiye birinci sınıfında diğer ozanlarla ilişkilerin, tanışmaların herhalde başladı.

Ece Ayhan: Ercan Belen'i tanıyordum. O zaman bayağı ünlü şairdi Ercan Belen. Ondan sonra, ama onlar başka bir kesim.

Özcan Yalım: Ben sana hatırlatayım onlarla ilişkin oldu mu? O sene, senin okuduğun sene okulda Cemal Süreya vardı.

Ece Ayhan: Olmadı. Cemal'le konuştuk, görüştük ama şey değil. Onun bir şiirine rastladım ben Mülkiye dergisinde "Güzelleme" diye. Pek hoşuma gitti benim.

Özcan Yalım: Benim de. O şiiri, o zaman sevmiştim.

Ece Ayhan: Şu... Ünsal geçen gün söylüyor Oskay da. Doğru, o güne kadar çok kimse asık suratlı bakıyordu birtakım şeylere. Ama her bir şeye. Orada bir hafif bir şen

şakrak bir şey vardı. Hüzün de var ama şen şakraklık da var şeyinde. Hatta bir şiirini daha okudum onun... Hamza...

Özcan Yalım: Hamza Suiti.

Ece Ayhan: Hamza Suiti galiba. Hamza son şarkıyı ya da son türküyü kırka böldü diye aklımda kalmıştı. Baktım o değişik. Fakat organik fazla bağıntım olamadı Cemal'le ben.

Özcan Yalım: Sezai Karakoç'la?

Ece Ayhan: Yine kantinde.

Özcan Yalım: Hani öyle fazla bir alışveriş olamıyor.

Ece Ayhan: Fazla bir şey yok. Olamıyor. Biraz da şeyin payı vardı herhalde bunda. Hani onlar bizden büyük ya sınıf olarak, abilik falan şeyinde ve bir de öğrenci arkadaş çevresi var. Birinci elden şey yapamıyorsun. Şeyi tanıdım, edebiyatla ilgilenen gene şeydi, Nevzat Yardımcı vardı. İlgileniyordu ama yazmıyordu bir şey.

Özcan Yalım: Ergin Günçe sizin sınıfta mıydı?

Ece Ayhan: Yok.

Özcan Yalım: Bir sene sonra geldi.

Ece Ayhan: Sonra geldi. Bir sene sonra geldi.

Özcan Yalım: Bir veya iki sene sonra geldi.

Ece Ayhan: Sınıf arkadaşlarımdan söylüyorum. Orada Erdoğan Alkan'la falan, ondan sonra, sonradır. Bu... Öğrenci arkadaşlarım var benim. Yani en çok sinema, müzik... Bir de şiir.

T. A.
Ankara Üniversitesi
Siyasal Bilgiler Fakültesi
Dekanlığı

Seçme imtihanında başarıyla için kati kayıtları yaptıracağım.
Siyasal Bilgiler Fakültesindeki tedris ve terbiyenin gayesini biliyorum. Bu gayeye göre hareket etmeği ve mektep talimatnamesine ve discipline uyumağı taahhüt ediyorum. Fakülteadaki nayanın herhangi birini dikkatsizlikle veya kasdi olarak kırılmamına veya zedelememine memleketle ait bulunan ve Amme hizmetine tahsis edilmiş olan bir mali muhafazada kasur-gilti ahlaki bir fenalık olacağını ve ileride kıyak devlet memuru yetişerek bir gün için en büyük nakim bulunduğuna biliyorum. Ouna içte bu gibi hareketlerde kaçınılması söz veririm. İdare temsili olmadıgı takdirde büyük taklile mektepte kalınmaya ve verilmeyiği takdirde çarşıya ve burluğu istememeyi kabul ederim.

Numara İsim İmza
1117 Ayhan Çaglar

Siyasal Bilgiler Fakültesi Dekanlığına

1952-53 Ders yılında Beyoğlu Erkek Lisesini Şehidiyat kolundan Pekiyi derece ile bitirdim. Olgunlugumu aynı lisede aynı kol'dan Pekiyi derece ile verdim. Fakültenize kaydolmak istiyorum. Gereken muamelelerin yapılmasını saygılarımla rica ederim.

Ece Ayhan Çaglar

Adres:

Şehzadebağı Yıldırım Tev'ik paşa cad.no=23/2

Beyazıt-Istanbul

Özcan Yalım: Ama, yani çok bilinçli olarak “Artık şiir benim için birinci şeydir, her şey sonra gelir” gibi bir bilinçlenme var mıydı?

Ece Ayhan: Vardı.

Özcan Yalım: Mülkiye’de başlamıştı. Önce ozandın. Ondan sonra her şey geliyordu. Ama...

Ece Ayhan: Evet.

Özcan Yalım: Henüz bu... Yazın çevrelerine girmemiştin.

Ece Ayhan: Kendime ozan diyemezdin ama... Yalnızca şiirdi.

Özcan Yalım: Yani, ama ozan, yazın çevrelerine fazla girmemiştin.

Ece Ayhan: Fazla değil, hiç girmedim. Hep özel arkadaşlarım vardı.

Özcan Yalım: Hiç böyle, yani kantinde karşılaştığın.

Ece Ayhan: Evet, orada bile şeyim yok yani benim bir arkadaşım olamadı.

Özcan Yalım: Evet, o yıllarda başlamıştı Mülkiye’de şiir geceleri yapılırdı.

Ece Ayhan: Evet, onları izliyordum.

Özcan Yalım: Onları izliyordun ama hiçbir zaman kendin...

Ece Ayhan: Çünkü onlar şeydi, şimdi (...) diye bir adam geliyordu. Baktan baktan şeyler okuyor. Bir gün bir adam gelmiş oraya İsmail Hakkı Tunalı diye bir adam. Kürsüde konuşuyor, Ataç da geldi oraya hatta. Diyor ki “İnsan hayatında

bir kitap vardır” diyor. “Kimin, kimin?” diyor. Ben de arkadan dinliyorum, arkadaşayım, ön kısımlar hep dolu. Ben de “Renan” dedim.¹ “Evet, Renan’dır” dedi. Herkes dönüp bir baktı. Belli ki onlar sağcı. O Yunan heykellerinden bahsediyorlar işte, kulampara heykellerdir bunlar falan felan diye kısa geçiyordu. Yani sağcıları okşamak için şeyden. Okşanıyorlardı. Alkışlıyorlardı falan arkadaşların şeyinde. Ataç da geldi. Aşağı yukarı bütün etkinliği izlerdim ben.

Özcan Yalım: İçki içmeye başlamış mıydın?

Ece Ayhan: İçmeye arkadaşlarla içmeye mesela bazen giderdik Kemal Efendi diye bir yer vardı karşıda, Cebeci’de. Belki bazen şeye giderdik, ay başlarında para gelince, para bulunca, ama gene o zaman da fazla değil.

Özcan Yalım: Yani anca arkadaşla çünkü o zaman bazı içki yerlerinde içkili yerlerde bir yazın çevresi oluşuyordu, ama onlara katılmıyordun.

Ece Ayhan: Yok, olmadı yani. Öğrenciler bazen paramız bulunduğu zamanlar gidip içiyorduk.

Özcan Yalım: Evet... Birinci sene bitti, yazın ne yaptın? De-diğin gibi...

Ece Ayhan: İstanbul’a gittim direkt.

Özcan Yalım: Çalıştın arkadaşınla.

¹ Büyük ihtimalle o dönemde kitapları Türkçeye de çevrilmiş ve milliyetçi-sağcı düşüncenin gelişiminde katkısı olmuş Fransız düşünür ve yazar Ernest Renan’dır.

T. C.
ANKARA ÜNİVERSİTESİ
Siyasal Bilgiler Fakültesi

Siyasal Bilgiler Fakültesine giren öğrencinin el yazısı ile doldurulacaktır.

NÜFUS KİMLİK CÜZDANI ÖRNEĞİ

Soyadı	Çağlar	Nüfus kütüğüne kayıtlı olduğu yer	
		İli	Çankaya
Adı	Ece Ayhan	İlçesi	Eceabat
		Bucağı	
Babasının Adı	Behzat	Mahalle veya köyü	Yalova
		Sokağı	
Anasının Adı	Ayşe	Hane No.	12/3
		Cilt No.	
Doğum yeri ve tarihi	1931 Dadaş (Dadaş)	Sayfa No.	
		Cüzdan No.	187340
Uyrukluluğu	T. C.	Kimlik cüzdanı veren dairenin ismi	Dadaş
Meslek ve içtimai vaziyeti	Talibe	Kimlik cüzdanının tarihi	5.10.1951
Ankarada oturduğu yer			
Babasının sanat ve mesleği	Mal Müduru		
Çıktığı Lise ve yıl	Beşokul Erkek (1951)		
ASKERLİK DURUMU			
Askerlik şubesi	Eceabat		
İlk yoklama tarih ve No.	31.3.1950		
Son yoklama tarih	12.10.1950		
Ehliyetnamenin cinsi			

Ece Ayhan: Haa... O yaz da bir şey oldu. Şimdi haziranda o iki dersi ben bırakmışım ya, Ülkü Başsoy “Bu yazın biz dönmeyelim” dedi. O, Ödemiş’e dönmeyecek, ben İstanbul’a gitmeyeceğim. “Biz burada çalışalım” dedim. Biraz onun babasıyla sorunu varmış. Hınzır, çok hınzır bir babası varmış. Ödemiş Ortaokulu Müdürü. Şimdi çocuk söylüyormuş, “Şu derslerim var” diye, telefonla soruyormuş, “Acaba doğru mu?” diye. Böyle garip bir adam. Bana önerdi, dedi ki: “Burada kalalım” dedi, “Yazın çalışalım” dedi. Benim de işime geldi. İki ders var ya. Daha iyi, daha iyi çalışırım falan diye. Yani kimseyi meşgul etmeyelim diye. Şefik İnan’a telefon ettik, o zaman İstatistik Genel Müdürü’ydü bu adam. İş istedik bundan. Ben istedim. O sırada da biz öğrenciyiz filan diyoruz. “Telefonda iş isteme olmaz” dedi. Kibar bir adamdı. Sonra İdareyi (...) bir iş bulduk Bülent Daver, Mümtaz Soy-sal, şimdi öldü, bir adam vardı orada, aynı yaşlardaydı, TRT’de çalışmış da ölmüş... Cemal miydi?

Özcan Yalım: Cemal.

Ece Ayhan: Cemal bilmem neydi soyadı. Seçim sosyolojisi yapıldı. Yapacaklarmış onlar. İlk kez uygulanıyormuş. Seçim sosyolojisi yapmıştık 50 şeyin sonuçlarını. Aşağı yukarı bir ay kadar çalıştık. Hatta o zaman yurttta kalamıyoruz, yurt yazın kapanıyor. Okulun arkasındaki yurt var. Şimdi galiba Cumhuriyet Yurdu galiba orası, bilmiyorum adını şeyini de. Orada kalmıştık, bir ay kadar kaldık. Sonra Ülkü şey yaptı. “Ya bunu sürdürmeyelim artık” dedi. O, Ödemiş’ne döndü, ben de İstanbul’a gittim.

4259 : ECE AYHAN ÇAĞLAR;

Fak. Nu. 1128 (44)

Behzât Çağlar ile Ayşe Hanım'ın oğludur. 1931'de Datça'da doğdu. 1953'de İstanbul Atatürk (Beyoğlu) Erkek Lisesi'ni bitirdi. S.B.F.'nden me'zuniyetlil müteâkib, 28.9.1959'da ta'yin edildiği İstanbul Malyet Me'murluğunda staj süresini doldurduktan ve Kaymakamlık Kursu'nu da bitirdikten sonra: 31.1.1962'de Gürün, 16.8.1963'de Alaca Kaymakamlıklarına atandı. 1.10.1963'de silâh altına alındı; 30.9.1965'de yedek teğmen rütbesiyle terhis edilip aynı târihde Çardak Kaymakamlığına getirildi. 5.9.1966'da 6435- sayılı Kanun'un 1. Maddesinin 3. bendi (*) gereğince emekliye sevk edildi. Bütün araştırma ve soruşturmalarla rağmen bundan sonraki durumu öğrenilemedi. Çardak Kaymakamlığının iken. hâl tercemesi için kendisine gönderilen 4 mektuba, olumlu veya olumsuz, bir cevap vermek nezâketini ve iz'ânını göstermedi. Medenî durumu tesbit edilemedi. Fransızca bildiği, kendi ifâdesine atfen, sicilinde yazılıdır. "Kınar Hanım'ın Denizleri (1959)" "Bakımsız Bir Kedi Kara (1965)", "Örtodoksluklar (Düz yazılar; 1969)" adlarında basılmış kitapları var ise de "künye"leri bulunamadığı için "Mülkiyeli Yazarların Genel Kitab Endeksi"ne alınmadı. Kitabı noksansız yayınlamak ilkesi gereğince yukardaki bilgi derlendi. Resim, 1953 - 1959 yıllarından birine âid olup S.B.F. Arşivi'nden alındı.

Aşağıda örneklerden de anlaşılabacağı vechle, Mümâileyh 1956 - 1957 yıllarında başlayan ve ba'zı sözde edebiyâtçıların "İkinci Yeni" adını verdikleri, gerçekte marazî bir ruh hâlinin tezâhüründen başka birşey olmayan, şîir cereyânının müntesiblerindendir. Bu cereyânın tarafdâr ve sürdürücülerinden olan ba'zı şahıslar Ece Ayhan'ın edebî kişiliği hakkında şunları yazmışlardır (44/b):

«... Yeni motifler, karanlık çağrışım atkılılarıyla ördüğü şîirleri O'nu, şîirimizde 1956 - 1957 yıllarında başlayan "İkinci Yeni Akımı"nın en çok sözü edilen şâirlerinden biri yaptı (Behcet Necâtîgil).»

«... İnsan'ın çarpık ve negatif realitesini olduğu gibi anlatır; kelimeleri bundan dolayı çarpıtır (Sezâî Karakoç).»

«... Herşeyden önce Ece Ayhan, usta bir deformasyon ozanı. En kalıplaşmış düzenleri, imgeleri bile ustaca değiştirebiliyor. Ne var ki bu değiştirmeler, alabildiğine soyutlaştırıyor şîirini (Güven Tûran).»

(44) Bak.: a) S.B.F. Sicili, Dosya Nu. 1959/1128/1

b) İçişleri Bakanlığı Özlük İş. Gm. Md. Sic. Dosya Nu. 7550

c) Mülkiyeli Şâirler: Cennâl Süreya, İstanbul, 1966; 84. sf.

(*) "Bağlı Bulundukları Teşkilâtı Emrine Alınmak Suretiyle Vâcîfeden Uzaklaştırılacaklar Hakkında Kanun'un 1. Maddesi 3. Bendi gereğince 6 aylık süreyi doldurduktan sonra yeni bir görev verilmediğinden, gürlülen lüzum üzerine emekliye sevk edilmiştir.

Özcan Yalım: Yani ilk hayatında çalıştığın iş...

Ece Ayhan: Evet.

Özcan Yalım: Bu seçim sosyolojisi. Bir ay mı çalıştınız?

Ece Ayhan: Bir ay, bir ay on gün falan olabilir. Ama bir ay olduğu kesin. Ondan sonra o gene şey yaptı, yani “Bırakalım” falan dedi.

Özcan Yalım: Evet, ikinci sınıf?

Ece Ayhan: İkinci sınıf...

Özcan Yalım: Gene Mülkiye’de tabii, aynı grupta...

Ece Ayhan: Mülkiye’de tabii, aynı şeyde. Gene arkadaşlarım Ülkü Başsoy, Üner Birkan vesaire şeylerinde. Daha pekişiyor onlarla tabii. Cemal gitmiş o sırada. Zaten fazla bir arkadaşım yoktu. Sezai, bir sınıf kalmıştı, kalıyorlar Cemal’le beraber.

Özcan Yalım: Kaldı o son sınıfta, bir sene sonra mezun oldu.

Ece Ayhan: O, şey yapardı. Çekingen bir çocuktü Sezai. Siyasal bir yan da var ya, biraz dinci, bir sağcı bir şey var tabii. Bazı sağcı çocuklar falan da vardı, o düşünceleri şey yapanlar vardı. Öyle bir kitle de kendisini sürdürüyordu öyle. İşte galiba o, o kızın adı neydi? Aşık olduğu kızın adı?

Özcan Yalım: Muazzez.

Ece Ayhan: Muazzez. İşte o yılda olması gerekir.

Özcan Yalım: Evet, o senin birinci sınıfta olduğun yıldız galiba.

Ece Ayhan: Öyle mi?

Özcan Yalım: Evet, fakat sonra ikinci sene de sürdü tabii.

3.6.1967

Siyasal Bilgiler Fakültesi Dekanlığına

Ankara

Fakültenizin idari şubesinden 1959 yılı haziran döneminde mezun oldum. Öğrenci numaram 1128 dir. İnstitü ve doktora gibi gelişmelere katılabilmek için, gerekli mezuniyet belgesinin iki nüsha olarak adresime gönderilmesine emirlerinizi arz ederim. Saygılarımla.

E. Ayhan Çağlar

Ece Ayhan Çağlar

Abdüsselam sk. n.17
Halıcıoğlu-İstanbul

Öğrenci işleri
5. 6. 1967
E. Çağlar

26.6.1967

Ece Ayhan: Ama 54'te olduğuna eminim ben. 52 olamaz.

Özcan Yalım: Evet, bizim yaşımızda “Pinpon” şiirini yazmıştı.

Ece Ayhan: Evet... Şiiri belki üç ay sonra yazdı belki bir ay sonra.

Özcan Yalım: Belki bir sene sonra yazdı.

Ece Ayhan: Yayımlanma çünkü daha sonra oluyor. Ben yayımladığı zaman ancak görebildim. Peki, sana sorayım ben Özcan, “Şiir Sanatı” diye bir dergi çıkardı Sezai Karakoç. 54'te mi çıkardı? 54'te çıkartmış olması gerekir. Adnan Özkan diye bir adam vardı, şimdi...

Özcan Yalım: Doktor. Kanada'da.

Ece Ayhan: Doktor. Kanada'daymış. 54'te olmuş olması gerekir.

Özcan Yalım: Anımsayamıyorum senesini. Benim hafızam senin kadar kuvvetli değil. Ama birkaç sayısını burada ararsam bulurum dergilerin arasında.

Ece Ayhan: Evet, iki sayı galiba çıkardı. Yoksa bir sayı mı çıkardı. İki ya da üç çıkardı şeyinde. Kapaklı bir şeydi, dosya şeyi gibiydi. Bir de şey var... Biz bütün filmlere gidiyorduk. Hatta Cebeciskop diyorduk perdesine Cebeci Sineması'nın perdesine, Cebeciskop diyorduk, orada seyrettik. “Robinson Crusoe” diye bir ilân geldi. Önce Buñuel diye bir herif var. İspanyol asıllı, Amerika'da yaşıyor. “Sokak Kızı Suzanna” orada oynadı. Arkasından da bir hafta sonra, bir ay sonra belki de “Robinson Crusoe” geldi. İyi film o. İlk gördüğüm film

“Sokak Kızı Suzanna” oldu. Sonra bir de şeyi gördüm: “Archibaldo de la Cruz'un Suçlu Yaşamı” falan diye yine Buñuel'in şeyinde. O zamanlar etkinlikler fazla tam ama. Bir de o zaman bak devreye girmeye başlamış şu konserler Ankara'daki.

Özcan Yalım: İlhan Mimaroglu gelip okulda plak konserleri veriyordu. Profesörler odasında dinlerdik onları.

Ece Ayhan: Yalnız okulda değil. Bir de Tarhan Kitabevi'nin hemen yanında Amerikan Merkezi vardı, kütüphanesi vardı. Pazar günleri orada plak konserleri verilir hatta konularını, içeriğini teksirle bastırırdı. Her Pazar sürekli. Sonra bir de şey gelmeye başladı. O zaman ben duydum, daha önce İstanbul'da duymuştum da dodekafoniye, atonal müzik yani. Alban Berg, Wozzeck Operası'nı plaktan dinlemiştim, ben burada. Demek Mimaroglu'nun şeylerinde olabilir. Faruk Güvenç'in evine de gitmek, Üner Birkan şan dersi alırdı bazı günler. İlhan Usmanbaşlar'dan, Atıfet'ten yani karısından. Ya onda ya da Mimaroglu'nun evinde ya da Faruk Güvenç'in evinde. Faruk Güvenç'in yakındı, Ataç Sokak'taydı. O zaman Bedii Sevin adıyla yazardı, Ulus'ta yazıyordu. Takma ad, Bedii Sevin idi. Sonra epey sürdü. İkinci yıl mı? Evet, ikinci yıl.

Mektuplar

Bodrum, 3 Ocak 82
D.K. 59

Kardeşim Özcan Yalım,

Ece'nin mektuplarında seninle karışık adı çok geliyor. İkinizin insanlığı beni çok etkilemiş. Güldü. Bu ne dayanarak beni yendin bilmiyorum!

Ece hiç kasıksız büyük bir zayıf. Bunun çoğu söyleniyorsa, dışındakine göre, dışılık değil.

Şimdi Kardeşim, Ece yazmalıydı. Bardon işe girdim diyordu. Teli kurtulmuş ben böyle görüyordum. Şiir yazmıyorsa, düz yazı yazsın, yeter ki, YAZSIN.

Bunun için Ben önce defterler için sorular sordum ona, hayırlı olmak için. Bunun yanında genel soruları da kızılırdın, gönderdim sen üstüne, yazanı üstüne. Bunları şurduncağına. Bir kitaba geçtünce böylece bastırmanı da isteyeceğime.

Sizden istediğimi Ece'ye bu notlarla yaptıracağım düşünürsünüz. Dahası Ece'ye şiir, hayat üstüne konuşturmanız, benim için notları sorarsanız, onları not almanız ve bana göndermeniz.

Göyle bir kitap yapalım birlikte diyordum.

Gösterdim öpülmek üzere
Tah
Berk 82

Bodrum, 3 Ocak 82
P.K. 59

Kardeşim Özcan Yalım,

Ece'nin mektuplarında seninle kannın adı çok geçiyor. İkkinizin insanlığı beni çok düşündürdü. Buna dayanarak bana yardımcı olmanızı isteyeceğim.

Ece hiç kuşkusuz büyük bir şair. Bunu çoğu söyleyemiyorlarsa, düşündürücüdür, dürüstlük değildir.

Şimdi kardeşim, Ece yazmalıdır. Burdan işe girelim diyorum. Tek kurtuluşu ben böyle görüyorum. Şiir yazamıyorsa, düzyazı yazsın, yeter ki yazsın.

Bunun için: Ben önce Defterler için sorular sordum ama, yayımlamak için. Bunun yanında genel sorular da hazırladım, gönderdiğim şiir üstüne, yaşamı üstüne. Bunları sürdüreceğim. Bir kitaba götüreceğim böylece. Bastırmayı da üstleneceğim.

Sizden istediğim Ece'yi bu sorulara yanıtlar için dürtmeniz. Dahası Ece'yi şiir, hayat üstüne konuşturmanız, benim gibi sorular sormanız, onları not etmeniz ve bana göndermeniz.

Böyle bir kitap yapalım birlikte diyorum.

Gözlerinden öperim kardeşim

İlhan Berk 82

9 Şubat 1982 Ankara

Sevgili İlhan Berk,

3 Ocak tarihli mektubunu aldım. Çımaı yanatlayabiliyorum. Araya bir suru olay girai.

Daktiloyla yazmamış. nedeni seni çirkin el yazımı okumak için zorlanmaktan kurtarmak. Hissi olma kaygısı değil...

Ben de Ece'yle ilgilendiğin için sana teşekkür ederim. Keşke bütün ozanlar birbirlerine böyle destek olsalar...

Mektubunu alınca şöyle düşünm : Ece haftada bir iki gece bızimle oluyor. Bu gecelerde yanına sesalıcıyı koyup yarım saat konuşturmak yoluyla çok ayrıntılı bir yaşam oykusu elde edilebilir. Şimdilik yalnız bir gece bunu başarmışdık. Hazırladığım soruları sorarak Ece'yle yarım saatlık bir bant doldurduk. Sonra onu daktile ettis. Dokuz sayfa tuttu. Bu bölüm doğumundan ortaokula başlayışına dek olan yaşamını kapsıyor. Sanırım Ece şimdi Bodrum'da seninleedir. Döndüğünde bu çalışmayı sürdürüp elli sayfa dolayında, ayrıntılı bir yaşam oykusu hazırlayabileceğini sanıyorum.

Ece Datça, Bodrum gibi bir güney kasabasına yerleşmeyi kuruyor. Bence iki bakımdan olanaksız bu. Birincisi yalnızlık. Özellikle ~~Amasra~~ Datça'da yapayalnız kalacaktır. İkincisi ekonomik durumu. Burada parasız bir odada kalıyor. Dostlarının evinde yeyip içiyor. Mülkiyetsizler Birliği'nin çok küçük bir yardımını da (2500.00 TL) narçlık yapıyor. Ara sıra başka yardımlar da oluyor ama düzenli değil. Bu durumda küçük kasabalarda nasıl geçinebilir ? Şimdilik bu olanaksız. Burada Mehmet Taner ile bir plan yaptık, çalışmaya başladık. Ece'ye her ay yardım yapmak yerine, bir kez büyükçe bir yardım yapıp, böylece toplanacak paralarla bir devlet bankasında aylık faizli, uzun vadeli bir hesap açtırmamızın uygun olacağını düşündük. Böylece düzenli, garantili bir aylık geliri olabilir. Burada ozanlardan az çok bir para topladık. Ama henüz çok yetersiz. Bekalım... İlk toplanan parayı bu ayın sonunda bankaya yatırmayı düşünüyoruz. Bodrum'dan bu girişime katılmak isteyen olursa, adres şöyle : Mehmet Taner, Tunalı Hilmi Cad., Kugulu Han, B Blok, No. 138, Ankara.

Ankara'ya gelmişen görüşmek isteriz. Menden ve Ülku'den sevgiler, saygılar, şiirler...

Özcan Yalım

Özcan Yalım

Kenedi Cad. 101/2

Kavaklıdere - Ankara

Tel - 26 19 51

9 Şubat 1982 Ankara

Sevgili İlhan Berk,

3 Ocak tarihli mektubunu aldım. Şimdi yanıtlayabiliyorum. Araya bir sürü olay girdi.

Daktiloyla yazmamın nedeni seni çirkin el yazımı okumak için zorlanmaktan kurtarmak. Resmi olma kaygısı değil...

Ben de Ece'yle ilgilendiğin için sana teşekkür ederim. Keşke bütün ozanlar birbirlerine böyle destek olsalar...

Mektubunu alınca şöyle düşündüm: Ece haftada bir iki gece bizimle oluyor. Bu gecelerde yanına sesalıcıyı koyup yarım saat konuşturmak yoluyla çok ayrıntılı bir yaşam öyküsü elde edilebilir. Şimdilik yalnız bir gece bunu başarabildik. Hazırladığım soruları sorarak Ece'yle yarım saatlik bir bant doldurduk. Sonra onu daktilo ettim. Dokuz sayfa tuttu. Bu bölüm doğumundan ortaokula başlayışına dek olan yaşamını kapsıyor. Sanırım Ece şimdi Bodrum'da seninledir. Döndüğünde bu çalışmayı sürdürüp elli sayfa dolayında, ayrıntılı bir yaşam öyküsü hazırlayabileceğimi sanıyorum.

Ece Datça, Bodrum gibi bir güney kasabasına yerleşmeyi ~~istiyor. Dence iki balmumu olmaksız~~ bu. Birincisi yalnızlık. ~~Özellikle~~ Datça'da ~~yazayalnız~~ kalacaktır. İkincisi ekonomik durumu. Burada ~~para~~ bir odada kalıyor. Dostlarının evinde yeyip içiyor. Mülkiyetiler Birliği'nin çok küçük bir yardımını

da (2500.00 TL) harçlık yapıyor. Ara sıra başka yardımlar da oluyor ama düzenli değil. Bu durumda küçük kasabalarda nasıl geçinebilir? Şimdilik bu olanaksız. Burada Mehmet Taner ile bir plan yaptık, çalışmaya başladık. Ece'ye her ay yardım yapmak yerine, bir kez büyükçe bir yardım yapıp, böylece toplanacak paralarla bir devlet bankasında aylık faizli, uzun vadeli bir hesap açtırmanın uygun olacağını düşündük. Böylece düzenli, garantili bir aylık geliri olabilir. Burada ozanlardan az çok bir para topladık. Ama henüz çok yetersiz. Bakalım... İlk toplanan parayı bu ayın sonunda bankaya yatırmayı düşünüyoruz. Bodrum'dan bu girişime katılmak isteyen olursa, adres şöyle: Mehmet Taner, Tunalı Hilmi Cad., Kuğulu Han, B Blok, No. 138, Ankara.

Ankara'ya gelirsen görüşmek isteriz. Benden ve Ülkü'den sevgiler, saygılar, şiirler...

Özcan Yalım

Özcan Yalım

Kenedi Cad. 101/2

Kavaklıdere – Ankara

Tel – 26 19 51

Ece Ayhan Biyografisi

Asıl adı Ece Ayhan Çağlar'dır. Ece Ayhan, 01 Eylül 1931 tarihinde Muğla, Datça'da (Dadya) dünyaya geldi. Behzat ve Ayşe Çağlar'ın oğludur. Nüfus kütüğü, şiirinde de kaynağını bulan Çanakkale'nin Eceabat ilçesinin Yalova köyüne bağlıdır. 1944 yılında İstanbul Karagömrük'teki Fatih Ondokuzuncu İlkokulu'nu, 1948'de Zeyrek Ortaokulu'nu, 1953 yılında Beyoğlu Erkek Lisesi'ni, 1959'da Ankara'da Mülkiye İdari Şube'yi bitirdi. 1962'de Sivas-Gürün, 1963'te Çorum-Alaca, 1965'te Denizli-Çardak Kaymakamlığı'nı yaptı. 1966'da emekliye sevk edildi. Ece Ayhan kendi sesinden öğrenildiğine göre ilk metnini "Sirt'in Sesi" adlı gazetede yayımladı. Modern Türkçe şiirin en önemli atılımı olan İkinci Yeni'ye dahil oldu. 1956'dan sonra Muzaffer Erdost yönetiminde çıkan ve İkinci Yeni akımının tanınmasını sağlayan "Pazar Postası" dergisi, İlhan Berk, Cemal Süreya, Turgut Uyar, Sezai Karakoç ile birlikte Ece Ayhan'ı okuyucusuyla buluşturdu. Ece Ayhan, Ankara'daki üniversite yıllarında gittiği Helikon Sanat Derneği, onun mü-

zik ve sanatla olan bağıını kuvvetlendirdi (Bülent Arel, İlhan Usmanbaş, İlhan Mimaroglu ve Bülent Ecevit gibi birçok isim bu derneğin içerisindeydi). İstanbul yıllarında resim, sinema ve tarihe olan ilgisi daha da derinleşti. Mete Tunçay, Şerif Mardin, İdris Küçükömer, Ömer Lütfi Barkan, İsmail Beşikçi onun düşüncesini ve şiirini etkileyen insanlardı. Mektuplarında, notlarında ve günlüklerinde göze çarptığı üzere Osmanlı Tarihi ve Türk Modernleşmesi üzerine sürekli kafa yordu. Kendine özgü imge dünyası ve göndermeleri yer yer onun şiirini okuyucu açısından zorlu bir alana sürüklese de meraklı ve sadık bir okuyucu kitlesine sahip oldu. Yeni bir tarihyazımı/ okuması yapmak için sıkı şiiri yani ünlü sinemacı Pier Paolo Pasolini'den aldığı sivil şiiri önerdi. Sivil şiir, İkinci Yeni'nin, parasız yatılıların şiiriydi. Yaşamı boyunca çeşitli ev, lokal, huzurevi ve hastanelerde parasızlık, sigortasızlık ve sağlık sorunları nedeniyle ikamet etmek zorunda kaldı. 12 Temmuz 2002'de İzmir Gürçeşme Huzurevi'nde rahatsızlandı, İzmir Eşrefpaşa Hastanesi'nde kalp yetmezliği sonucu gözlerini hayata kapadı.

Ece Ayhan'ın Kitapları

Şiir

Kınar Hanımın Denizleri, Açık Oturum Yayınları, 1959.

• *Bakışsız Bir Kedi Kara*, De Yayınları, 1965.

• *Ortodoksluklar*, De Yayınları, 1968.

Devlet ve Tabiat ya da Orta İkidten Ayrılan Çocuklar İçin Şiirler, E Yayınları, 1973.

Yort Savul (Toplu Şiirler 1956-1976), Ağaoğlu Yayınları, 1977.

Zambaklı Padişah, Tan Yayınları, 1981.

Çok Eski Adıyladır, Adam Yayınları, 1982.

Yort Savul (Toplu Şiirler), Adam Yayınları, 1982.

Çanakkaleli Melahat'a İki El Mektup ya da Özel Bir Fuhuş Tarihi, Korsan Yayın, 1991.

Sivil Şiirler (Yazı-konuşma-öykü-şiir), Cem Yayınevi, 1993.

Son Şiirler, YKY, 1993.

Bütün Yort Savul'lar (Toplu Şiirler 1954-1994), YKY, 1994.

Çanakkaleli Melahat'a İki El Mektup ya da Özel Bir Fuhuş Tarihi, Piya Kitaplığı, 1997.

The Blind Cat Black and Orthodoxies, Çev. Murat Nemet-Nejat, Sun&Moon Press, 1997.

Bütün Yort Savul'lar (Toplu Şiirler 1954-1997), YKY, 1997.

Deneme - Mektup - Günlük - Anı

Defterler, Tan Yayınları, 1981.

Yeni Defterler, "İsviçre Günlükleri, Anılar", Tan Yayınları, 1984.

Yalnız Kardeşçe, Evrim Sanat Galerisi, 1984.

Kolsuz Bir Hattat, Beyaz Yayınları, 1987.

Şiirin Bir Altın Çağı, YKY, 1993.

Başlıbozuk Günceler ('Defterler' ve 'Yeni Defterler'le birlikte), YKY, 1993.

Aynalı Denemeler, YKY, 1995.

Dipyazular ('Yalnız Kardeşçe' ve 'Kolsuz Bir Hattat' ile birlikte), YKY, 1996.

Sivil Denemeler Kara, YKY, 1998.

Hay Hak! Söyleşiler, YKY, 2002.

Bir Şiirin Bakar Çağı, YKY, 2002.

Öküz İemeler, Sel Yayınları, 2004.

Hoşça Kal - İlhan Berk'e Mektuplar, YKY, 2004.

Kardeşim Akif - Akif Kurtuluş'a Mektuplar, Dipnot Yayınları, 2011.

Ece Ayhan Çağlar Anlatıyor, Dipnot Yayınları, 2012.

Anlatı

Morötesi Requiem, YKY, 1997.

Ece Ayhan Şiiri Üzerine Çalışmalar

Enis Batur, *Tahta Troya* (Yazko, 1981) adlı eleştiri kitabının içinde Ece Ayhan şiiri için takdire şayan bir önçalışma yaptı. Ender Erenel, *Ece Ayhan Sözlüğü'nü* (Yeni Dergi, 1969), Orhan Alkaya ile Kemal Yalçın ise *Çok Eski Adıyladır Sözlüğü'nü* (Şiir Atı, 1986) yayımladı. Ahmet Soysal, *A'dan Z'ye Ece Ayhan* (Kitap-lık, 2003) kitapçığını hazırladı. Orhan Kahyaoglu, *Mor Külhani: Ece Ayhan Şiiri* (Ne Kitaplar-Dharma, 2004) adlı kitapta Ece Ayhan şiiri üzerine daha önceden dergilerde yayımlanmış yazıları topladı. Eren Barış, *Poelitika: Ece Ayhan* (Ortadünya, 2007) adlı kitapta Ece Ayhan şiiri ve düşüncesi üzerine yazılan yazıları bir araya getirirken Ece Ayhan'a ait belgelere de yer verdi. Emine Sevgi Özdamar, *Kendi Kendinin Terzisi Bir Kambur* (YKY, 2007) adlı kitapta Ece Ayhan'a dair anılarını, günlüklerini ve Ece Ayhan'ın kendisine gönderdiği birtakım mektupları yayımladı.

Ece Ayhan üzerine üniversitelerde biri yüksek lisans, ikisi doktora tezi olmak üzere henüz basılı olarak yayımlanmamış üç tez hazırlandı. Ahmet Orhan (2002). *Ece Ayhan ve Tarih Yaklaşımı*. Bilkent Üniversitesi Türk Edebiyatı Bölümü (Yüksek Lisans), Hulusi Geçgel (2002). *İkinci Yeni Şiirinin Çevresinde Ece Ayhan*. Trakya Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü (Doktora), Erdoğan Kul (2007). *Ece Ayhan'ın Şiirleri Üzerine Bir Araştırma*. Ankara Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü (Doktora).

Ece Ayhan, bu seyrüseferinde şairliğinin arkabahçesindeki hayatını yani Ece Ayhan Çağlar'ı anlatıyor. Bu kitap, 1982 yılında İlhan Berk'in önerisiyle Özcan Yalım ile Ece Ayhan arasında Ece Ayhan'ın yaşamı üzerine gerçekleştirilen konuşmalardan oluşuyor. Ece Ayhan'ın şehirleri, okulları, arkadaşları, kitapları ve çocukluğu "marjinal" addedilen şairin yalın yaşamını aktarıyor.

***dipnot**
yayınları

Selânik Caddesi 82/24 Kızılay - Ankara
Tel: (0 312) 419 29 32 • Faks: (0 312) 419 25 32
dipnotkitabevi@yahoo.com • www.dipnotkitap.com

ISBN: 978-60544124

